

Hagvísar Seðlabanka Íslands

Yfirlit um þróun efnahagsmála

Seðlabanki Íslands
Apríl 2006

Yfirlit efnahagsmála

Verðbólga jókst töluvert í apríl. Vísitala neysluverðs hækkaði um 1,15% frá fyrri mánuði og hefur hækkað um 5,5% sl. tólf mánuði. Mest áhrif á vísitöluna hafði 6,7% verðhækkun á olíu og bensíni og 4,1% verðhækkun á nýjum bílum og gætir þar áhrifa gengislækkunar krónunnar og hækkandi heimsmarkaðsverðs á olíu. Kjarnavísitölurnar hækkuðu nokkru minna en vísitala neysluverðs milli mánaða, um 0,82% og 0,91%.

Dagvöruvelta á fyrsta fjórðungi ársins jókst um 7,3% frá sama tíma í fyrra sem er nokkru minni vöxtur en síðustu þrjá fjórðungana þar á undan. Ársvöxtur greiðslukortaveltu var hins vegar töluvert meiri í mars en undanfarna mánuði eða tæp 13%. Ársvöxtur greiðslukortaveltu erlendis var 24,5% og hefur ekki verið jafn lítill frá í september 2004.

Væntingavísitala Gallup lækkaði nokkuð í apríl og hefur ekki verið lægri frá því í janúar 2003. Allar undirvísitölur lækkuðu, mest þó mat á efnahagslífinu og væntingar til sex mánaða. Vafalaust hafa gengislækkun krónunnar, skýrslur og umræða um íslensk efnahagsmál haft áhrif á væntingar neytenda.

Vöruskiptahalli við útlönd var rúmlega tvöfalt meiri á föstu gengi fyrstu tvo mánuði ársins en á sama tíma 2005, nam 18,6 ma.kr. Vöruinnflutningur jókst um rúmlega fjórðung á föstu gengi. Innflutningur fjárfestingarvöru jókst um 80% og innflutningur fólksbifreiða um 43%. Vöruútflutningur jókst óverulega, eða um 0,8% á föstu gengi fyrstu tvo mánuði ársins frá fyrra ári. Útflutningur sjávarafurða jókst um 3,5% en útflutningur iðnaðarvöru, fyrst og fremst lyfja, lækningavöru og kísiljárns, dróst saman um 4,4%. Halli vöruskipta við útlönd nam 7,2 milljörðum króna í febrúar.

Fiskafli fyrstu þrjá mánuði ársins var helmingi minni en á sama tíma fyrir ári. Stafar það fyrst og fremst af minni loðnuafli, en botnfiskaflinn hefur einnig dregist saman. Þrátt fyrir aflsamdrátt var **útflutningsverðmæti sjávafla** fyrstu tvo mánuði ársins 3,5% meira á föstu gengi en á sama tíma í fyrra.

Álverð var í Bandaríkjadöllum 28% hærra á fyrsta fjórðungi ársins en í sama fjórðungi 2005. Heimsmarkaðsverð á hráolíu og bensíni hækkar enn og var um 18% hærra fyrstu fjórar vikur í apríl en í mars.

Atvinnuleysi samkvæmt skráum vinnumiðlana stóð í stað að teknu tilliti til árstíðarsveiflu og var 1,3% í mars og hefur ekki verið jafn lítið frá því um miðbik ársins 2001. Samkvæmt vinnumarkaðskönnun Hagstofu Íslands jókst **vinnuafslnotkun** enn töluvert á fyrsta fjórðungi ársins; starfandi fólki fjölgaði um 4,9% frá sama tíma árið 2005, atvinnuþátttaka jókst um 1,3 prósentur, meðalvinnutími jókst um hálfu klukkustund á viku og **heildarvinnuagn** um 6,8%. Framboð vinnuafsl innanlands annar ekki eftirspurn. Gefin voru út þrisvar sinnum fleiri ný atvinnuleyfi á fyrsta fjórðungi ársins en á sama tíma í fyrra. Laun á almennum vinnumarkaði hækkuðu um 4,5% á fyrsta fjórðungi ársins frá fjórðungnum á undan, sem er töluvert umfram þær umsömdu launahækkunar sem komu til framkvæmda á tímabilinu. Launavísitala fyrir vinnumarkaðinn í heild hækkaði um 8,6% milli ára í mars. Á sama tíma hækkaði vísitala neysluverðs um 4,5% og jókst kaupmáttur fastra launa á vinnumarkaði því um tæp 4%.

Staðgreiðsluverð **íbúðarhúsnæðis** á höfuðborgarsvæðinu hækkaði í mars um 1,7% frá fyrri mánuði en rúmlega 1% að teknu tilliti til árstíðarsveiflu. Hækkunin var meiri en mánuðina á undan, en lítillaga dró úr ársþækkun húsnæðisverðs sem var 20,9%. Verð fjölbýlis hækkaði um 2,4% milli mánaða sem er mesta hækkun frá því í nóvember á síðasta ári en sérþýli lækkaði milli mánaða um 0,3%.

Greinileg merki eru um að **verð atvinnuhúsnæðis** hafi tekið að hækka á ný á síðasta ári og að hækkunin hafi færst í aukana eftir því sem leið á árið. Verðlag atvinnuhúsnæðis var að meðaltali um 11-14% hærra að raungildi á árinu 2005 en árið áður.

Hinn 30. mars tilkynnti Seðlabankinn að **stýrivextir** yrðu hækkaðir um 0,75 prósentur frá og með 4. apríl. Síðan þá hefur ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisbréfa til fjögurra og sjö ára verið að meðaltali 1,1% og 0,7% hærra en síðustu fjórar vikurnar fyrir hækkun stýrivaxta. Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa var að meðaltali 0,12 - 0,26% hærra fyrstu þrjár vikur aprílmánaðar samanborið við mánuðinn á undan. Raunstýrivextir, miðað við verðbólguálag ríkisbréfa til átta ára, hafa aðeins verið 0,2% hærra að meðaltali frá síðustu hækkun stýrivaxta samanborið við fjórar vikurnar á undan þar sem verðbólguvæntingar hafa aukist töluvert. Gengi krónunnar lækkaði áfram í apríl og var skráningargengi vísitölnunnar 129,25 hinn 26. apríl sl. og hafði vísitalan ekki verið það hátt skráð síðan í nóvember 2002.

Innlend útlán innlánsstofnana jukust um 8,2% í mars og voru 57% meiri en fyrir ári, sem er nýtt met. Töluverður hluti vaxtarins skýrist hins vegar af gengislækkun krónunnar og hækkun vísitölu neysluverðs. Án þessara áhrifa hefur dregið nokkuð úr vextinum undanfarna mánuði.

Úrvals vísitala hlutabréfa var að meðaltali 19% lægri fyrstu þrjár vikur aprílmánaðar en þegar hún varð hæst um miðjan febrúar sl., en hún var þrátt fyrir það um 37% hærra en í apríl í fyrra.

Verðbólga á Evrusvæðinu í mars minnkaði um 0,2 prósentur í 2,2%. Í Bretlandi minnkaði verðbólga einnig um 0,2 prósentur á sama tíma í 1,8%.

Í Hagvísunum er notast við talmagögn sem tiltæk voru 26. apríl 2006.

Yfirlitstafla Hagvísu

I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar¹

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Breyting (%)			Áhrif á 12 mán.	
			frá fyrri mánuði	yfir 6 mánuði ²	yfir 12 mánuði	VNV sl. 12 mán (%)	br. fyrir ári (%)
Vísitala neysluverðs (VNV) (maí 1988=100)	apríl '06	255,2	1,1	5,5	5,5	.	4,3
Kjarnavísitala 1 (VNV án búvöru, grænmetis, ávaxta og bensíns).....	apríl '06	143,9	0,8	5,2	4,6	4,0	4,6
Kjarnavísitala 2 (kjarnavísitala 1 án opinberrar þjónustu)	apríl '06	144,2	0,9	5,7	4,9	4,0	4,3
Innlendar vörur án búvöru og grænmetis	apríl '06	132,1	-0,5	4,6	4,4	0,4	-0,9
Búvörur og grænmeti	apríl '06	125,7	0,3	6,5	6,2	0,4	2,0
Innfluttar vörur án áfengis og tóbaks	apríl '06	112,2	2,8	1,9	2,9	0,8	-1,4
- mat- og drykkjarvörur.....	apríl '06	114,8	0,4	1,9	5,1	0,1	-9,2
- nýr bill og varahlutir.....	apríl '06	119,2	3,4	3,4	1,5	0,1	-1,1
- bensín.....	apríl '06	157,0	6,7	6,5	18,0	0,8	5,7
- innfluttar vörur aðrar	apríl '06	97,4	1,2	-1,0	-1,9	-0,3	-1,9
Húsnæði	apríl '06	231,4	1,4	13,1	12,3	2,7	17,7
Opinber þjónusta	apríl '06	145,6	-0,2	0,1	1,5	0,1	6,9
Önnur þjónusta	apríl '06	148,7	0,1	4,0	3,7	0,8	3,1
Dagvara.....	apríl '06	123,3	0,4	6,3	5,6	0,9	-2,6
Innflutningsgengisvísitala (31. des. 1994=100).....	30. mars '06	100,1	7,3	16,7	8,1	.	-11,5

	Nýjasta tímabil	Vænt 12 mán. verðbólga	Breyt. frá síðustu könnun	Vænt 12 m. verðbólga fyrir ári	Vænt verðbólga á ársvarða næstu 2 ár	Vænt verðbólga á ársvarða næstu 3 ár	Hugmynd um verðb. sl. 12 mán.
Verðbólguvæntingar fyrirtækja	febrúar '06	4,2	0,5	3,6	3,5	.	.
Verðbólguvæntingar almennings	jan./feb. '06	4,4	0,3	4,0	.	.	4,0

1. Grunntímabil vísitalna: Vísitala neysluverðs: maí 1988; aðrar verðvísitölur undirflokkna: mars 1997=100. 2. Umreiknað til árshraða.

II Framleiðsla og eftirspurn

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
Landsframleiðsla (ma.kr.).....	4. ársfj. '05	255,5	238,5	-3,7	3,6	996,0	5,6
Þjóðarútgjöld (ma.kr.).....	4. ársfj. '05	296,6	258,0	-1,4	13,8	1.130,6	14,9
Einkaneysla (ma.kr.).....	4. ársfj. '05	157,9	140,3	4,6	10,6	599,2	11,9
Samneysla (ma.kr.)	4. ársfj. '05	62,3	57,2	-2,8	3,6	246,3	3,2
Fjármunamyndun (ma.kr.)	4. ársfj. '05	78,6	60,1	-5,7	35,4	285,9	34,8
Útflutningur vöru og þjónustu (ma.kr.).....	4. ársfj. '05	79,6	78,6	-1,6	7,8	314,0	3,5
Innflutningur vöru og þjónustu (ma.kr.).....	4. ársfj. '05	-120,7	-98,1	3,2	33,9	-448,6	28,4
Velta innanlandsgr. skv. virðisaukask.skýrslum (ma.kr.) ¹	sept.-okt. '05	208,2	177,7	5,1	11,9	208,2	-77,2
Dagvöruvelta (nóv. 2001=100)	mars '06	127,1	122,7	9,9	3,6	120,1	7,4
Greiðslukortavelta (ma.kr.) ¹	mars '06	56,6	49,1	4,9	12,9	162,5	9,3
Velta skráðra fyrirtækja (ma.kr.).....	1. - 4. ársfj. '05	430,7	249,9	44,2	180,8	430,7	180,8
Sementssala (þús. tonn).....	mars '06	14,7	18,1	-30,7	-18,7	55,5	19,5
Nýskráning bifreiða (stk.).....	mars '06	2.879	1.779	28,7	61,8	7.134	37,2

Skýring: Allar breytingar fjárhæða á milli tímabila eru raunbreytingar. 1. Breytingar eru reiknaðar út frá árstíðarleiðrétum tölum.

III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
Verðlag sjávarafurða í erlendum gjaldmiðli (jan. 1999 = 100)	mars '06	106,6	99,6	-1,1	7,0	108,2	7,1
Verðlag áls á heimsmarkaði (\$/tonn)	mars '06	2.429	1.982	3,0	22,5	2.396	26,1
Verð olíu á heimsmarkaði (\$/fat)	mars '06	62,1	53,1	3,6	17,0	61,9	29,9
Botnfiskafli (þús. tonn)	mars '06	63,4	64,0	22,6	-0,9	147,5	-2,1
Uppsjávarafli (þús. tonn)	mars '06	68,5	149,8	-58,3	-54,3	241,9	-59,7
Vöruútflutningur (án skipa og flugvéla, ma.kr.) ¹	febrúar '06	14,8	16,5	2,2	-6,4	28,9	-3,7
- sjávarafurðir (ma.kr.) ¹	febrúar '06	9,0	10,0	10,7	-6,6	16,9	-1,2
- ál (ma.kr.) ¹	febrúar '06	2,7	3,5	-21,8	-18,3	6,2	-3,8
- aðrar iðnaðarvörur (ma.kr.) ¹	febrúar '06	2,4	2,4	19,4	4,1	4,4	-14,7
Vöruinnflutningur (án skipa og flugvéla, ma.kr.) ¹	febrúar '06	22,0	18,2	-11,6	25,7	46,2	32,4
Vöruskiptajöfnuður (án skipa og flugvéla, ma.kr.) ¹	febrúar '06	-7,2	-1,7	.	.	-17,2	.
Útflutningur þjónustu (ma.kr.) ¹	4. ársfj. '05	26,0	25,5	-31,5	16,2	118,9	16,4
Innflutningur þjónustu (ma.kr.) ¹	4. ársfj. '05	44,4	34,2	7,3	48,1	159,1	38,5
Raugengi m.v. verðlag (1980=100)	1. ársfj. '06	110,0	107,8	-1,2	2,0	110,0	2,0

1. Breytingar á vöru- og þjónustuviðskiptum við útlönd eru á föstu gengi.

IV Vinnumarkaður og tekjur

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting frá ¹		Frá ársbyrjun ²	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
Fjöldi atvinnulausra.....	mars '06	2.417	3.799	79	-1.382	2.975	-27,5
Hlutfall atvinnulausra, árstíðarleiðrétt (% af mannafla).....	mars '06	1,3	2,2	-0,1	-1,0	1,9	-0,5
Atvinnuleysi skv. vinnumarkaðskönnun (% af mannafla)	1. ársfj. '06	2,4	3,0	-0,3	-0,6	3,1	0,0
Laus störf á vinnumiðlunum	mars '06	792	1.128	8,8	-29,8	1.240	10,8
Útgáfa nýrra atvinnuleyfa.....	mars '06	588	213	-20,5	176,1	6.086	943,9
Útgáfa atvinnuleyfa alls	mars '06	797	380	-20,4	109,7	8.830	840,4
Launavísitala (des. 1988=100).....	mars '06	285,4	262,9	0,4	8,6	270,6	3,3
Kaupmáttur launa m.v. launavísitölu (1990=100).....	mars '06	141,3	136,0	-0,8	3,9	137,9	1,2

1. Breytingar á fjölda atvinnulausra sýna fjölgun/fækkun; breytingar á hlutfalli atvinnulausra sýna hækkun/lækkun (einingin prósentu); allar breytingar vísitalna og breytingar á útgáfu atvinnuleyfa og fjölda lausra starfa eru hlutfallslegar (%). 2. Meðal mánaðarlegur fjöldi atvinnulausra og lausra starfa það sem af er árinu, meðaltal atvinnuleysis hlutfalls en uppsafnaður fjöldi atvinnuleyfa. Breytingar á hlutfalli atvinnulausra sýna hækkun/lækkun (einingin prósentu); allar aðrar breytingar eru hlutfallslegar (%).

V Opinber fjármál

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
Tekjuafgangur ríkissjóðs (ma.kr.).....	febrúar '06	8,3	4,4
Tekjuafgangur ríkissjóðs, hlutfall af tekjum (%).....	febrúar '06	24,6	15,7
Hrein lánsfjárförf (ma.kr.).....	febrúar '06	8,5	8,5
Hrein lánsfjárförf (% af tekjum).....	febrúar '06	25,3	30,1
Tekjur ríkissjóðs (ma.kr.).....	febrúar '06	33,7	28,2	-0,2	14,9	72,2	14,1
- án eignasölu og óreglulegra tekna (ma.kr.).....	febrúar '06	33,6	28,1	0,4	14,6	72,2	14,3
- af virðisaukaskatti (ma.kr.).....	febrúar '06	9,5	8,4	-0,9	8,0	18,1	-6,7
- af staðgreiddum tekjuskatti & tryggingargj. (ma.kr.).....	febrúar '06	9,8	8,7	-0,7	8,3	19,3	7,7
- af innflutningi og áfengi (ma.kr.).....	febrúar '06	2,2	1,7	-1,0	23,5	4,6	21,9
Útgjöld ríkissjóðs (ma.kr.).....	febrúar '06	25,4	23,7	1,4	2,8	50,0	0,1
- leiðrétt fyrir óreglulegum gjöldum (ma.kr.).....	febrúar '06	25,4	23,7	1,4	2,8	50,0	0,1

Skýring: Fyrstu fjórir dalkarnir vísa til 4ra mánaða meðaltala, hinir tveir til heildartalna frá byrjun árs.

VI Eignamarkaðir

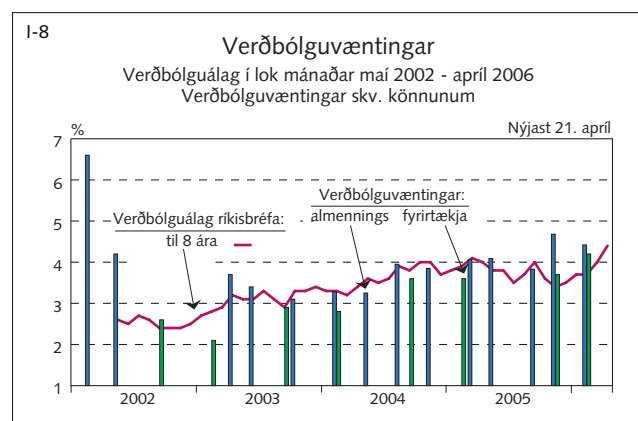
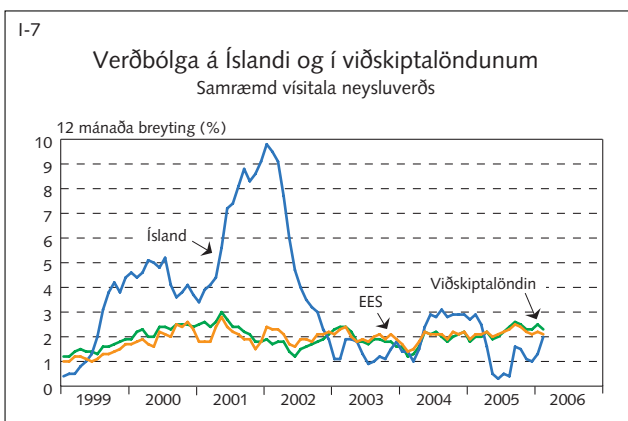
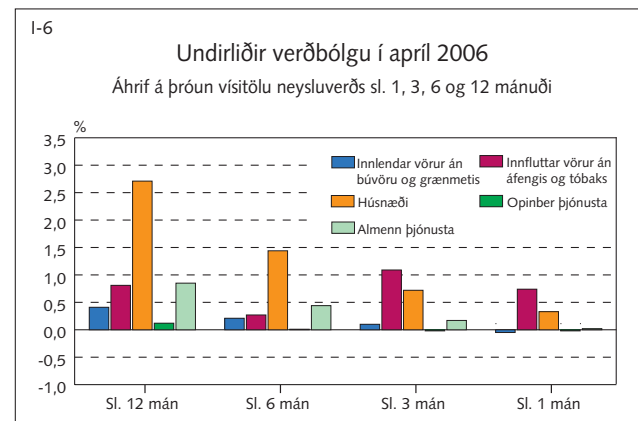
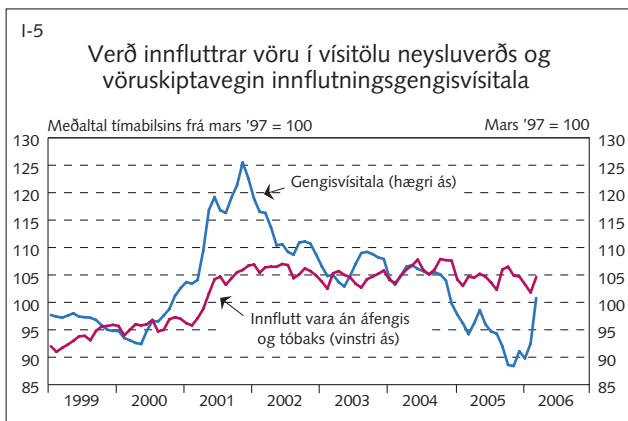
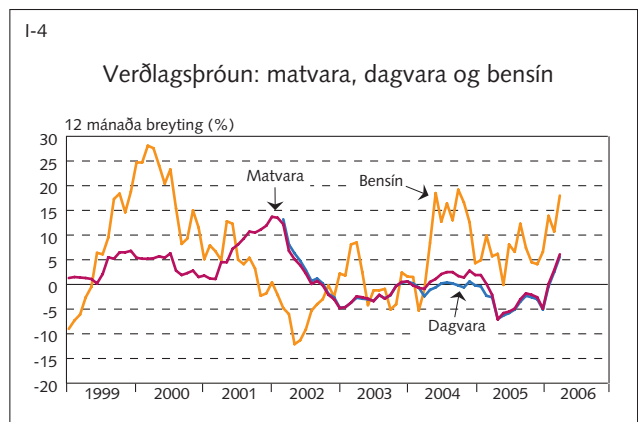
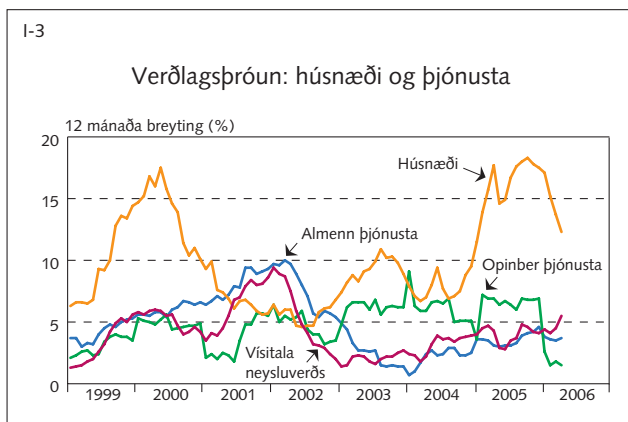
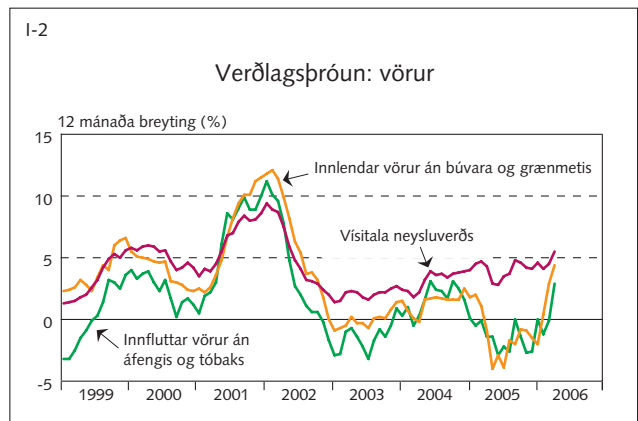
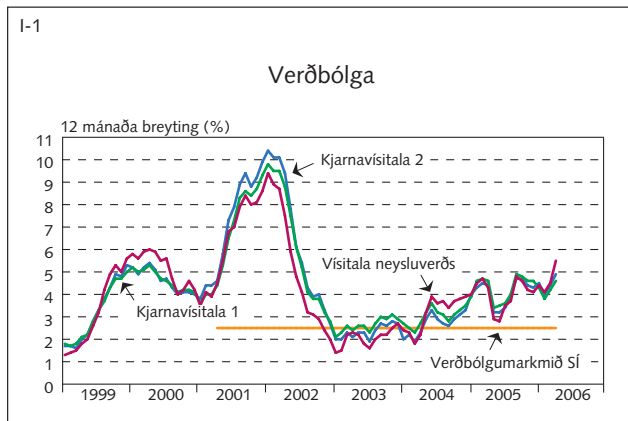
	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Meðal-tal	Breyt. frá f. ári (%)
Úrvalsvisitala, mánaðarmeðaltal (des. 1997=1.000).....	mars '06	6.179,2	3.846,9	-7,0	60,6	6.290,9	68,9
Heildarvisit.aðallista, mánaðarmeðalt. (des. 1997=1.000)	mars '06	5.700,1	3.595,2	-5,5	58,5	5.763,0	65,2
Velta, mánaðarleg (ma.kr.).....	mars '06	204,0	59,0	27,0	245,9	698,5	278,6
Verð íbúða í fjölbýli á höfuðb.svæði (jan. 1994=100).....	mars '06	297,2	249,2	2,4	19,3	292,9	21,0
Raunverð íbúða alls á höfuðb.svæði (jan. 1994=100).....	mars '06	204,2	176,4	0,6	15,8	202,0	17,5
Aflahlutdeild (kr./kg.).....	apríl '06	1.725	1.250	0,0	38,0	1706	43,1

VII Fjármálamarkaðir

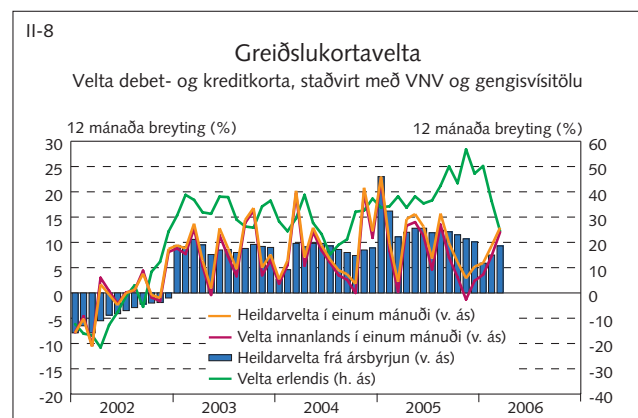
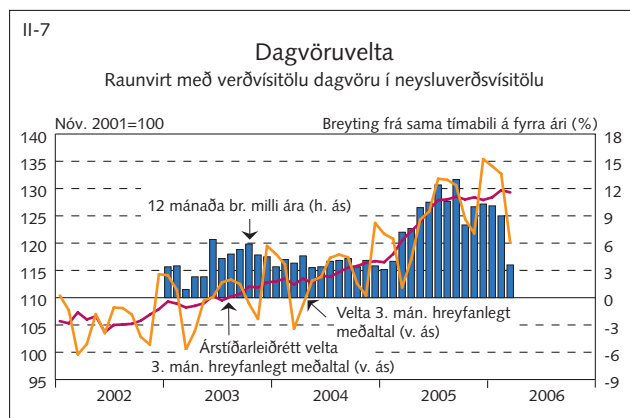
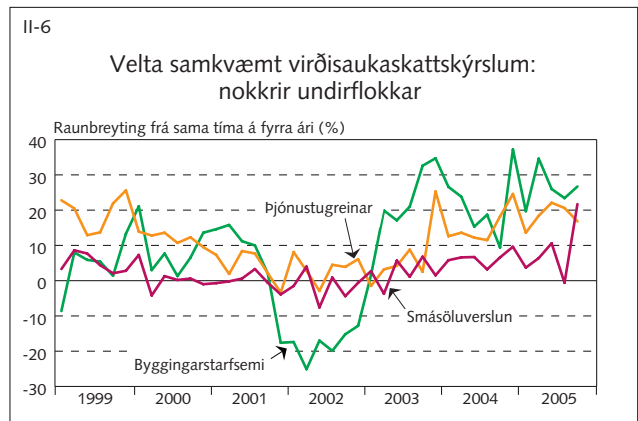
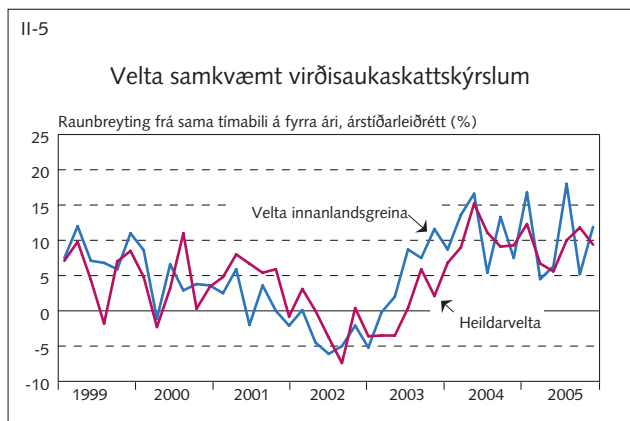
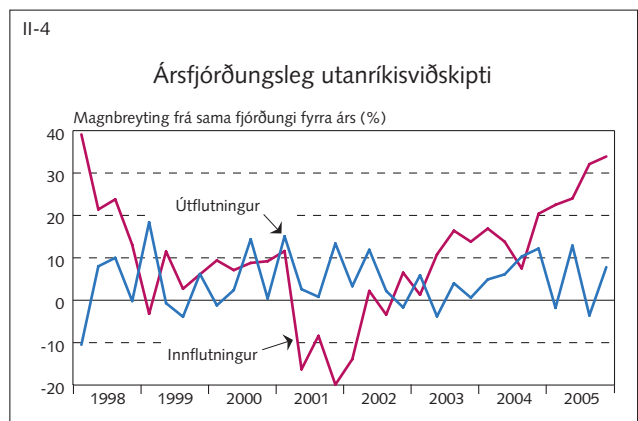
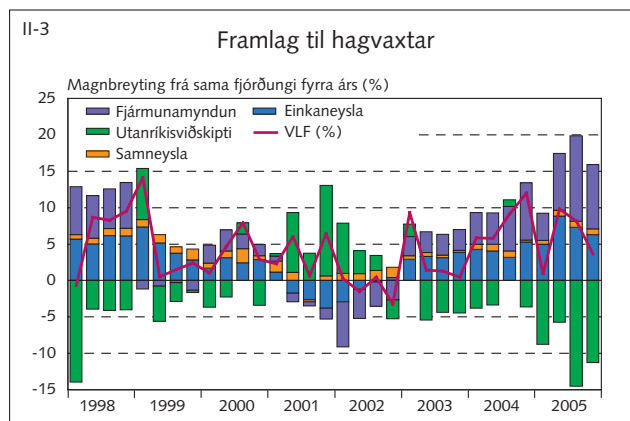
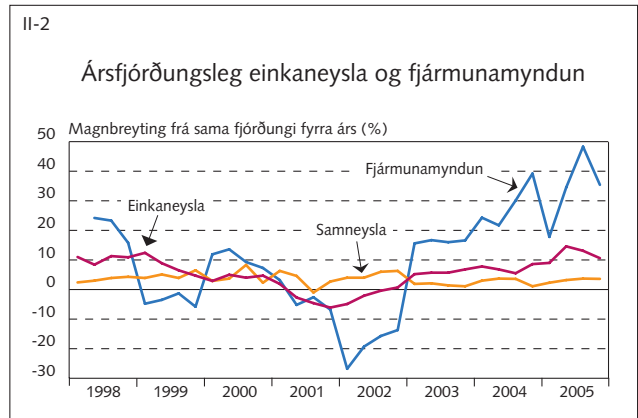
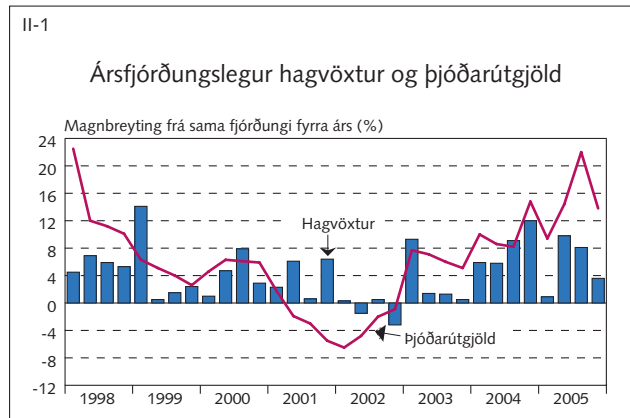
	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Meðal-tal	Breyt. frá f. ári (%)
Útlán innlánsstofnana til innlendra aðila (ma.kr.).....	mars '06	1.964,5	1.251,3	8,2	57,0	.	.
að frádrögnum áætl. gengis- og vísitöluáhrifum (vísitala)	mars '06	442,3	302,2	3,9	46,4	.	.
- að raungildi (jan. 2002=100).....	mars '06	1,6	1,4	3,4	11,1	.	.
Útlán lánakerfisins (ma.kr.).....	desember '05	3.448,6	2.651,2	7,1	30,1	.	.
M3 (ma.kr.).....	mars '06	729,0	574,9	9,8	26,8	.	.
Stýrivextir Seðlabankans (%).....	21. apríl '06	10,75	9,00	0,0	1,8	10,68	2,09
Peningamarkaðsvef, 3ja mán. (%) ¹	21. apríl '06	11,3	9,2	0,8	2,1	10,3	1,5
Peningamarkaðsvef, 12 mán. (%) ¹	21. apríl '06	11,7	9,9	1,2	1,9	10,4	0,8
Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa (RIKB 100317) (%) ¹	21. apríl '06	9,2	7,9	1,0	1,3	8,2	0,4
Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa (RIKB 130517) (%) ¹	21. apríl '06	8,8	7,7	0,6	1,1	8,1	0,5
Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (HFF 150224) (%) ¹	21. apríl '06	4,4	3,6	0,2	0,8	4,4	.
Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (HFF 150234) (%) ¹	21. apríl '06	4,3	3,6	0,2	0,7	4,3	.
Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (HFF 150244) (%) ¹	21. apríl '06	4,2	3,6	0,1	0,7	4,2	.
Ávöxtunarkrafa spariskirteina (RIKS 151001) (%) ¹	21. apríl '06	4,3	3,6	0,2	0,8	4,2	0,7
Meðalvextir óverðtryggðra útlána banka og sparisj. (%) ¹	21. apríl '06	16,7	14,3	0,5	2,4	16,1	2,0
Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisj. (%) ¹	21. apríl '06	6,8	7,4	0,0	-0,6	6,7	-0,8
Gengisvísitala krónunnar (31. des. 1991=100) ¹	21. apríl '06	124,8	109,7	33,9	15,1	99,7	-10,7

1. Allar tölur nema í tveimur öftustu dálkum miðast við 4 vikna meðaltöl, til þess dags sem tilgreindir eru.

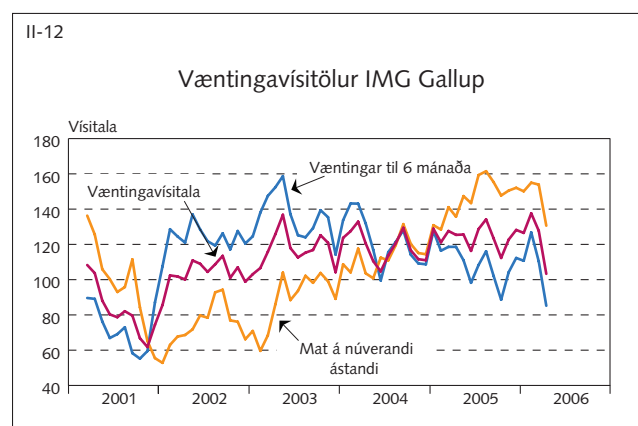
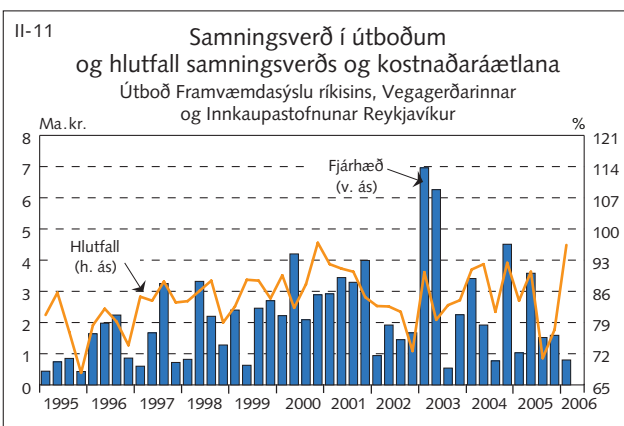
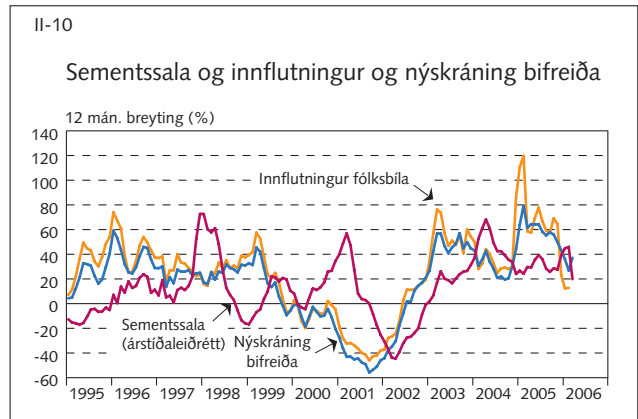
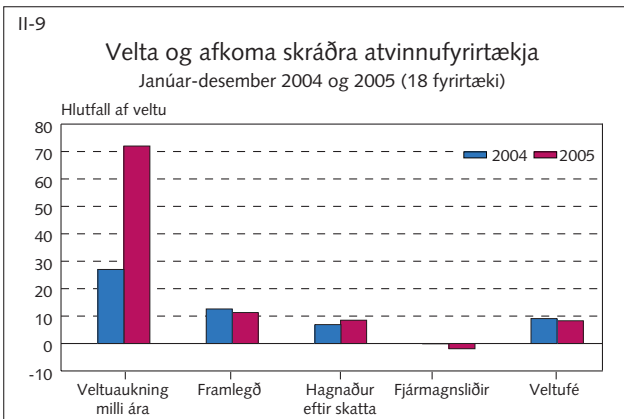
I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar

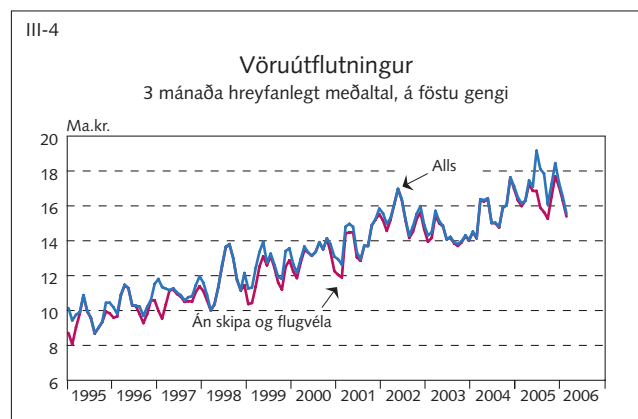
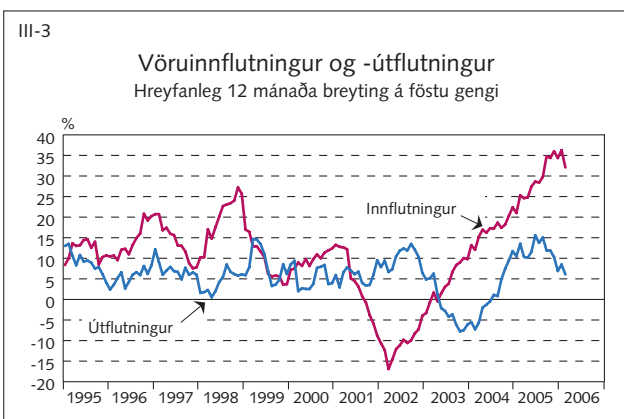
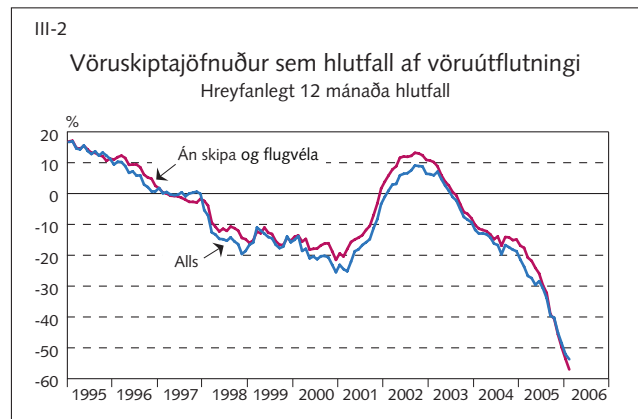
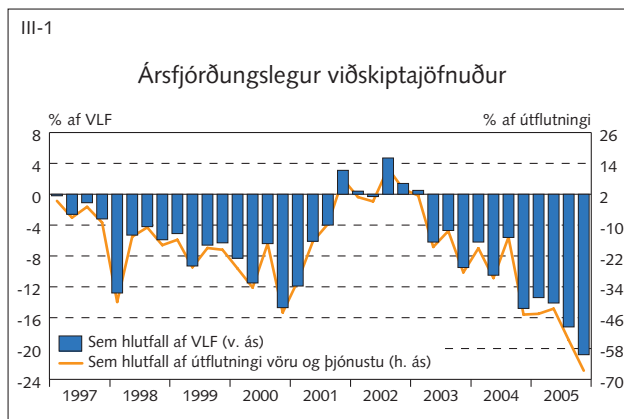
II Framleiðsla og eftirspurn

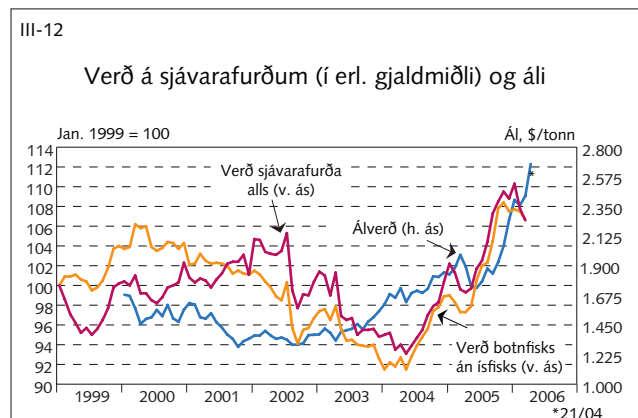
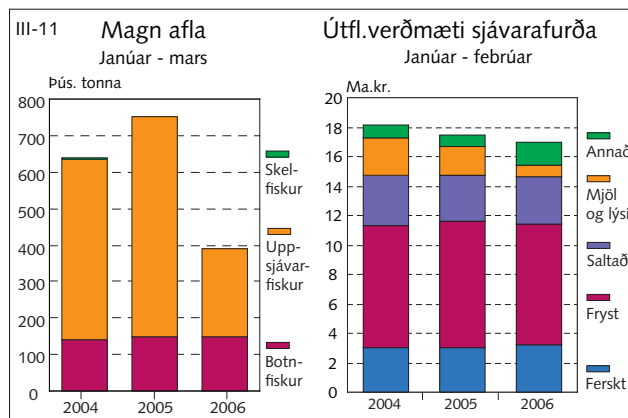
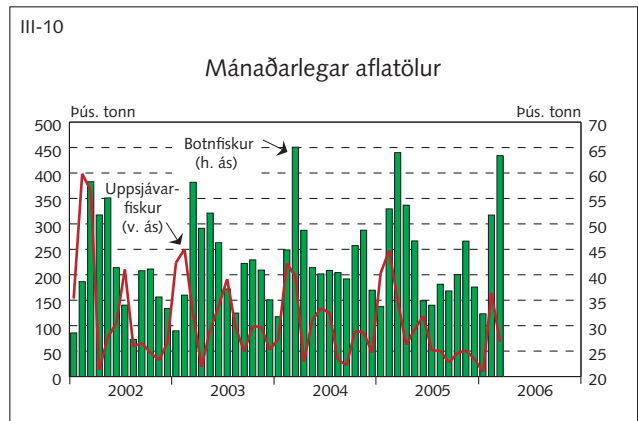
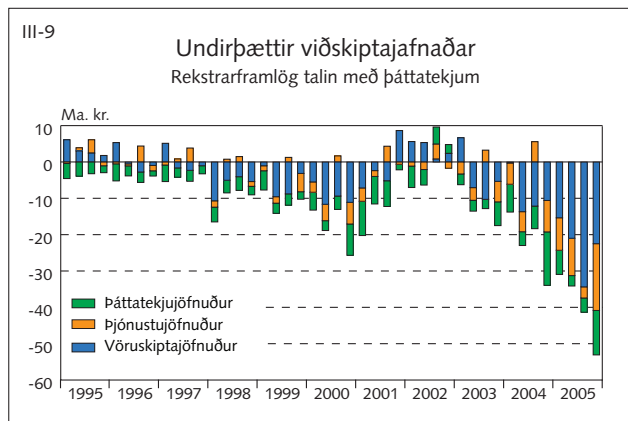
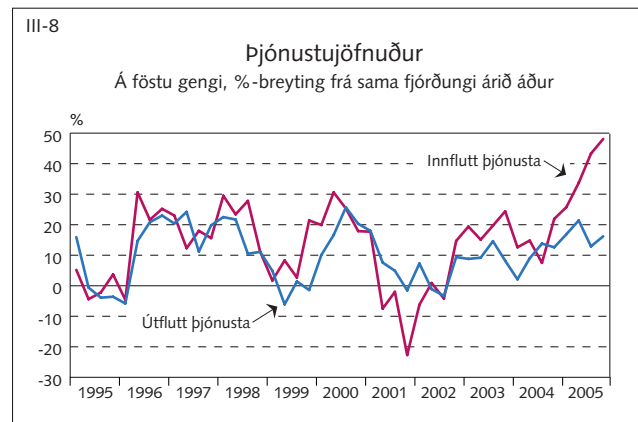
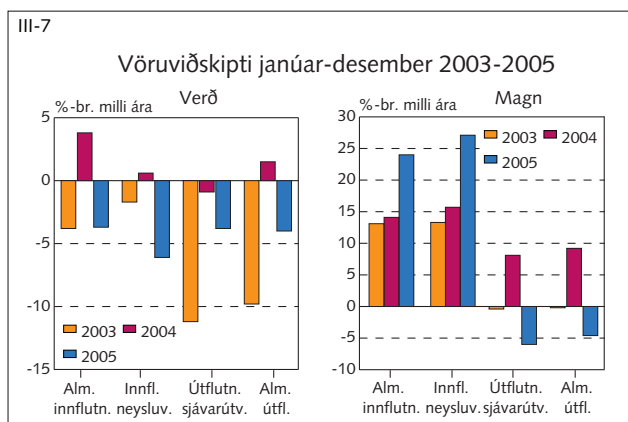
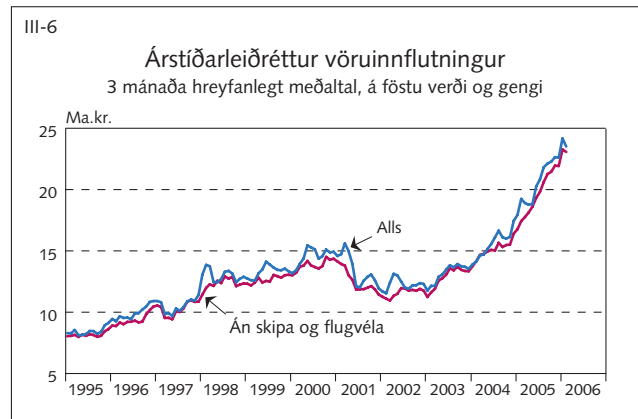
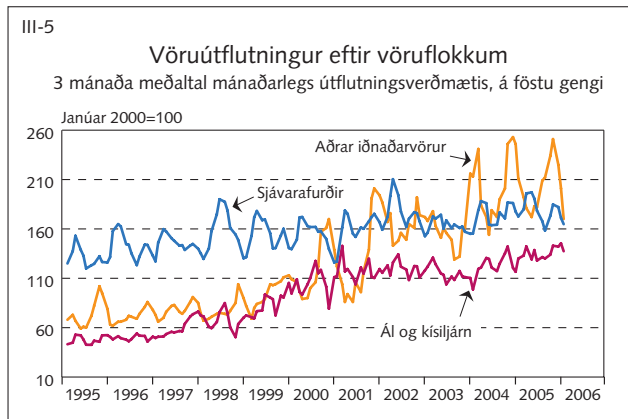
II Framleiðsla og eftirspurn

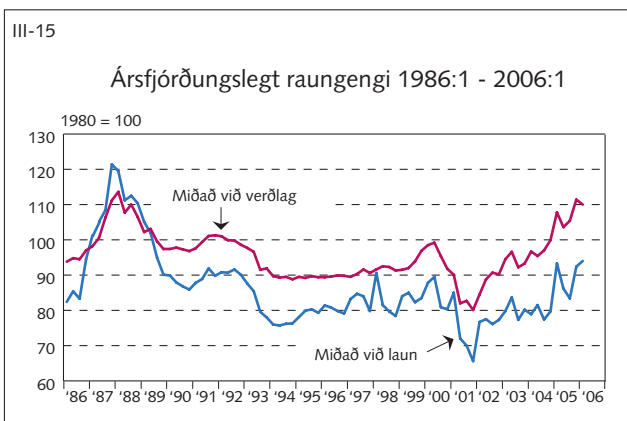
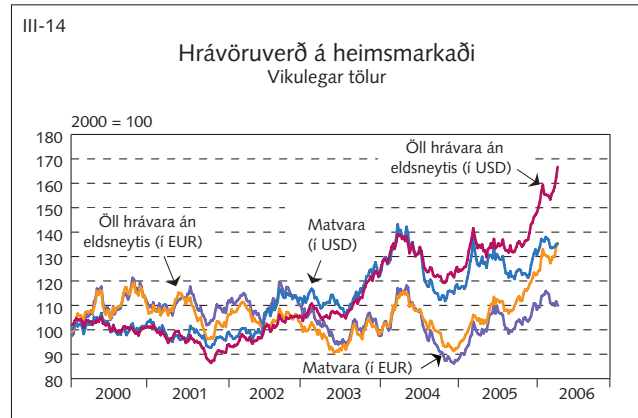
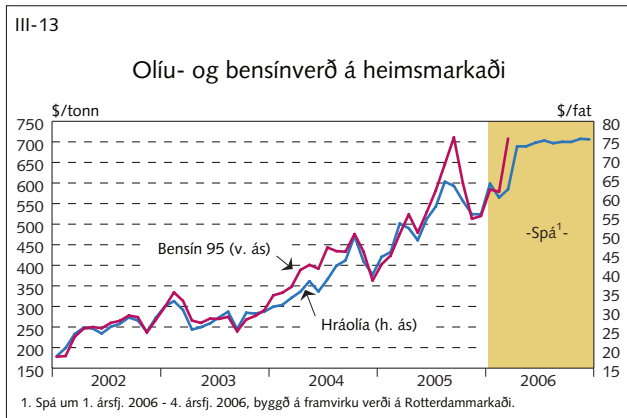
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

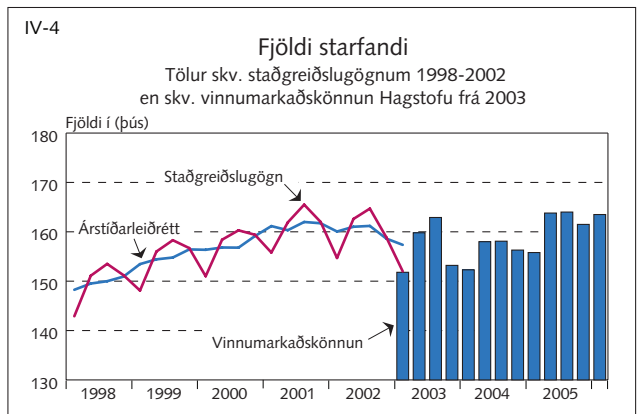
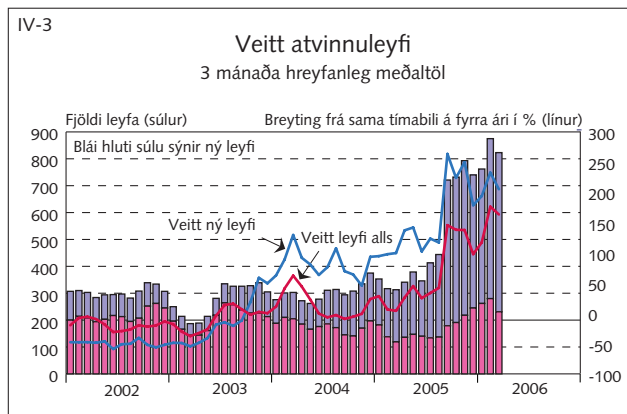
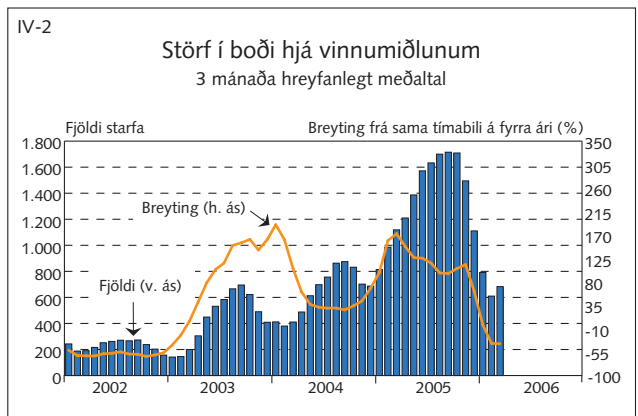
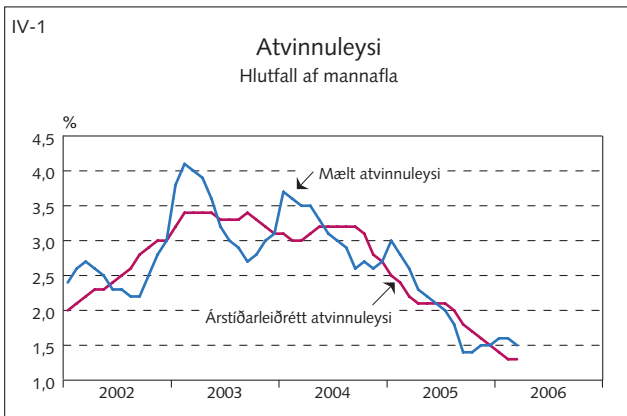
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

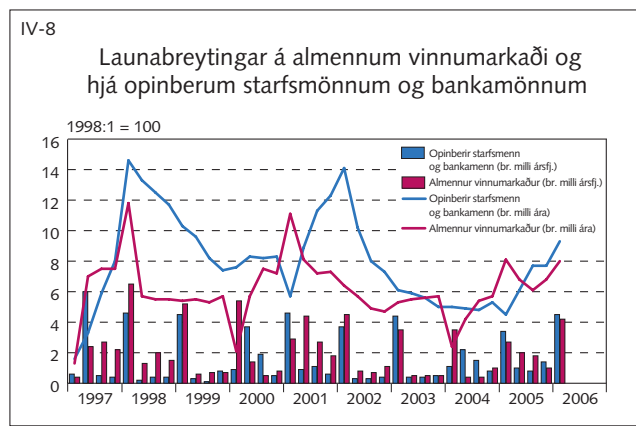
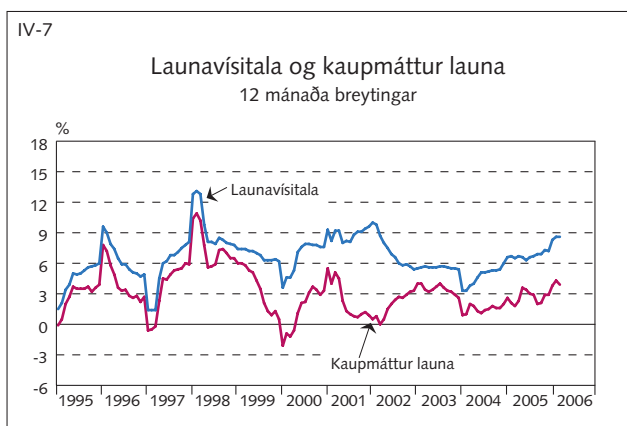
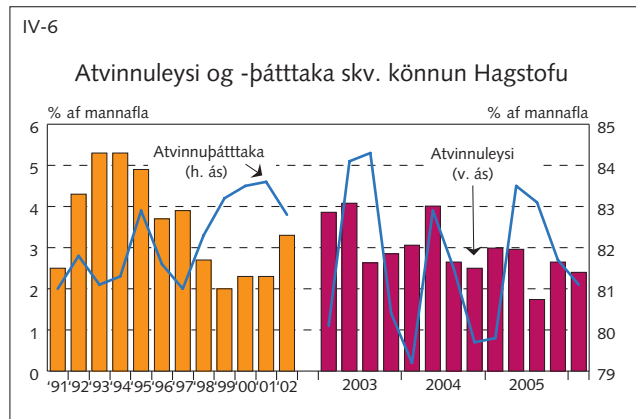
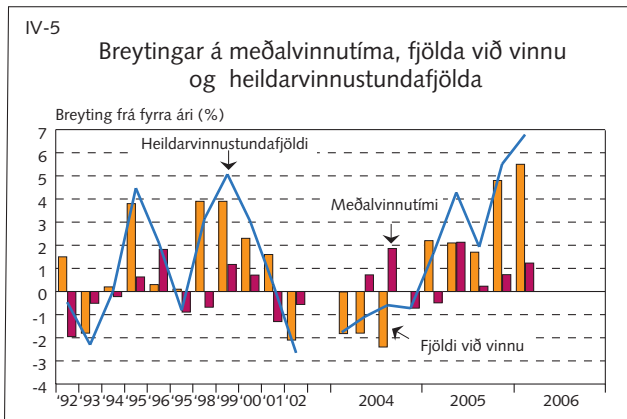
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

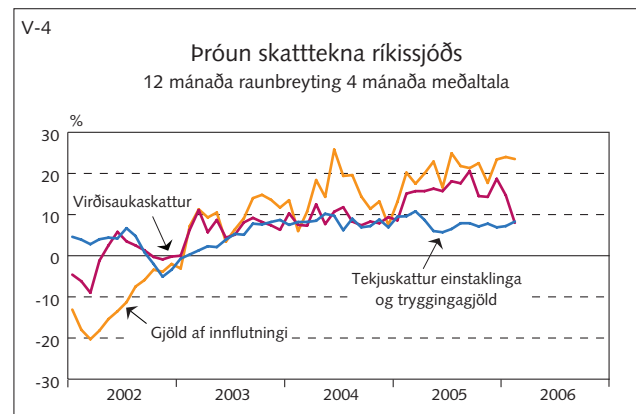
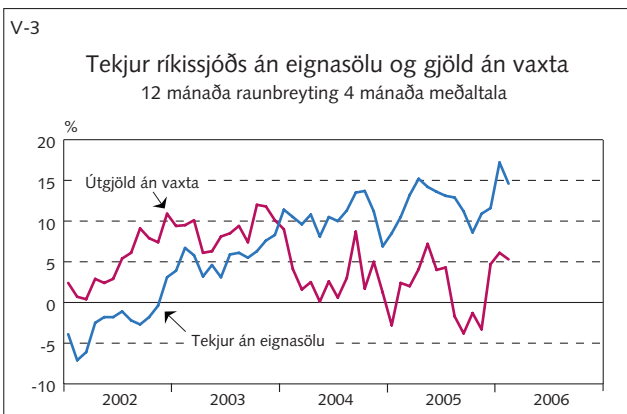
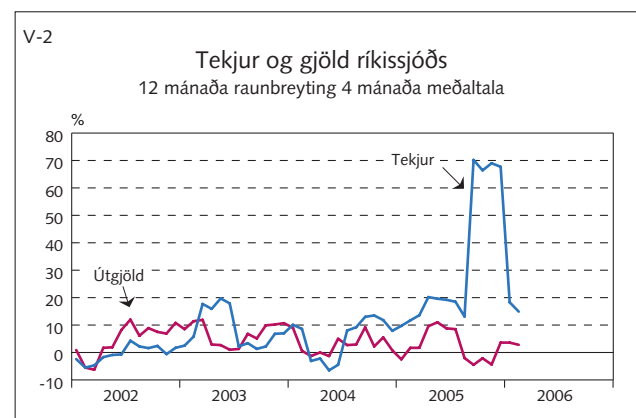
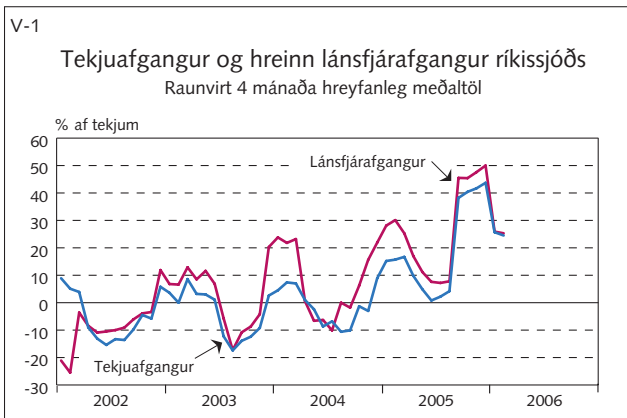
IV Vinnumarkaður og tekjur

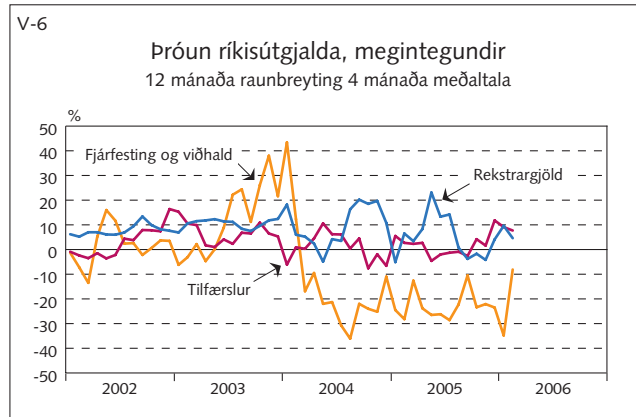
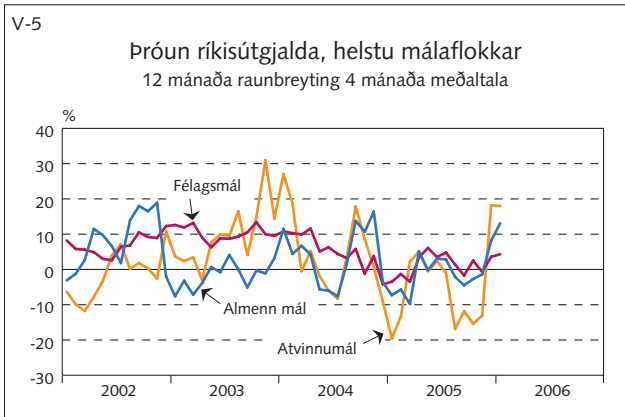
IV Vinnumarkaður og tekjur

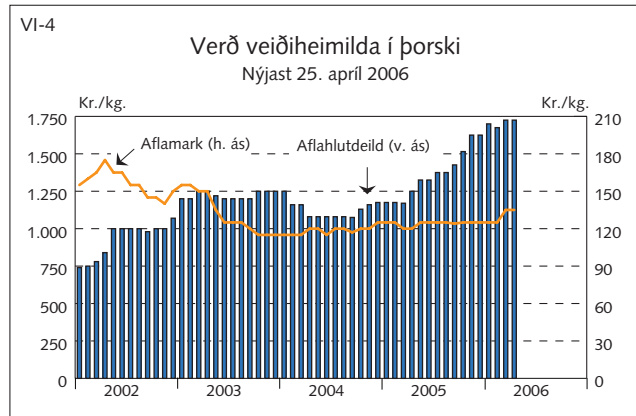
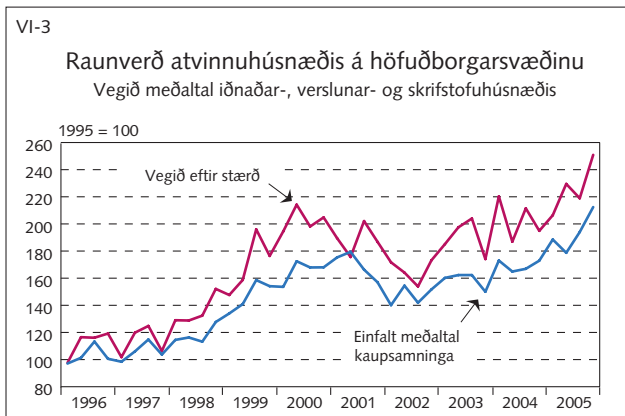
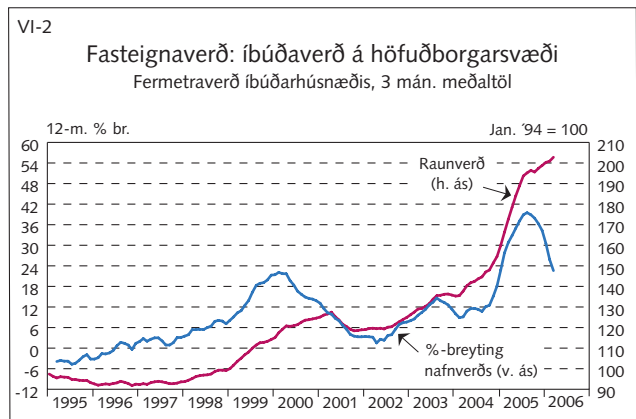
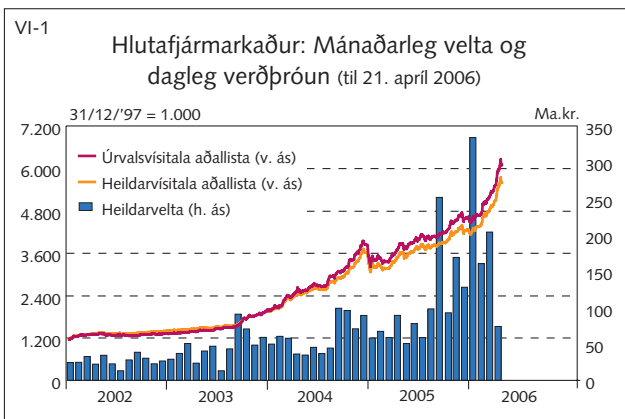
V Opinber fjármál

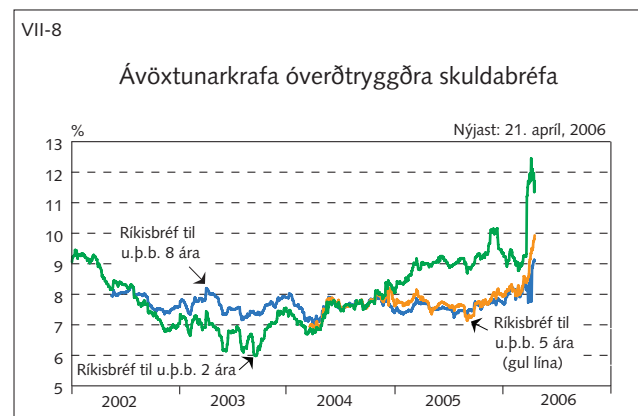
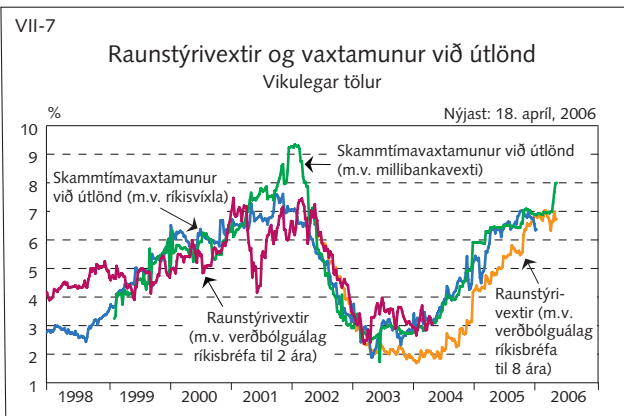
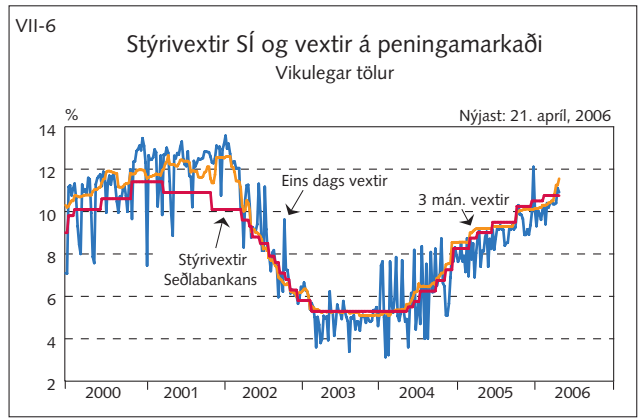
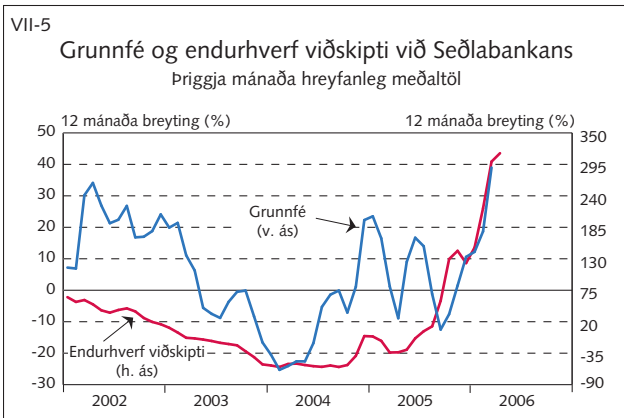
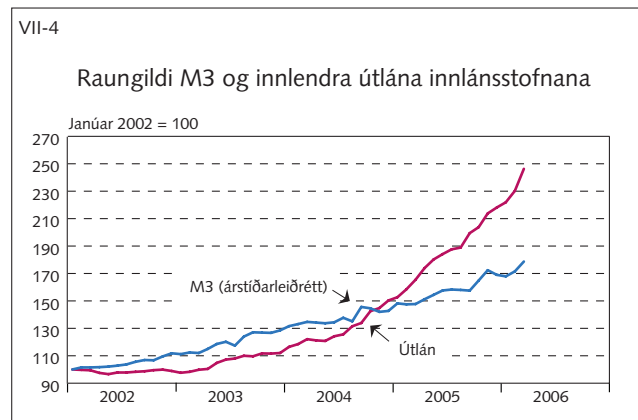
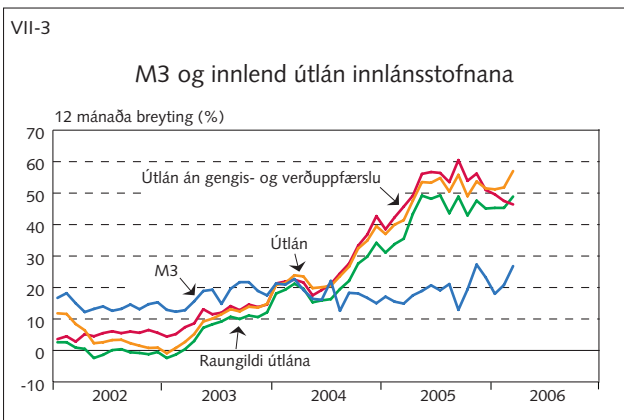
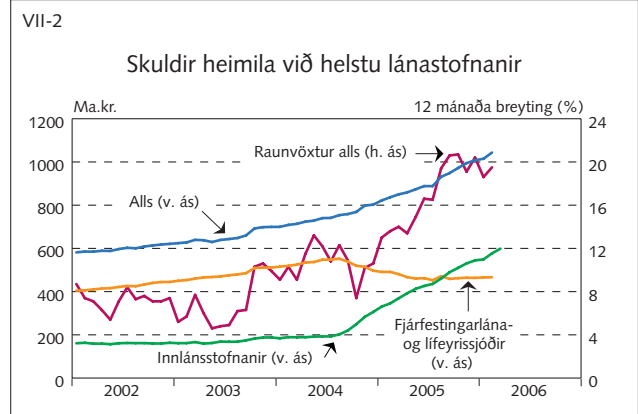
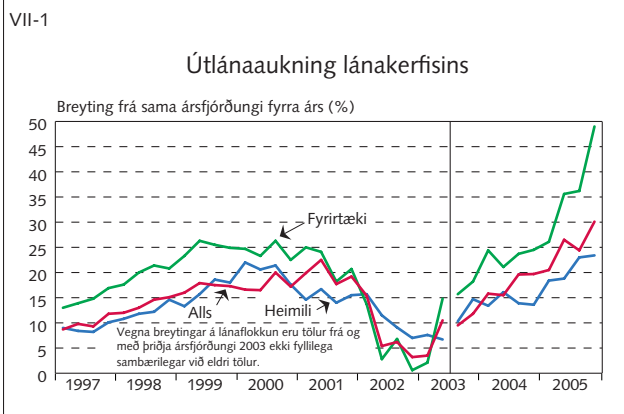
V Opinber fjármál

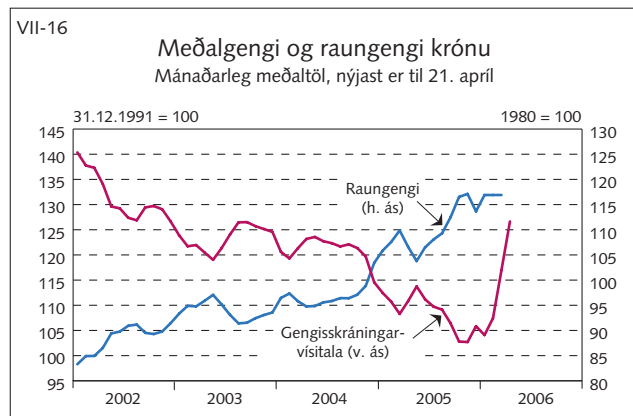
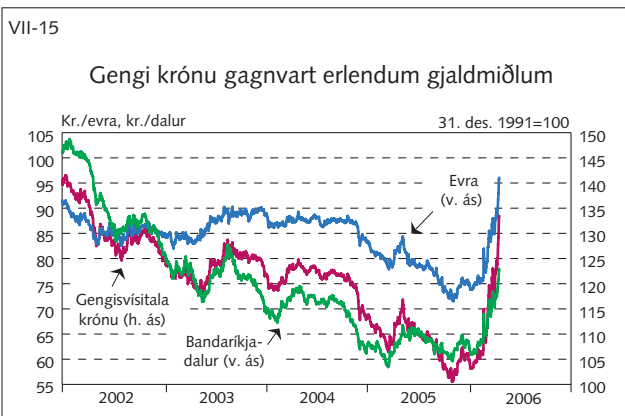
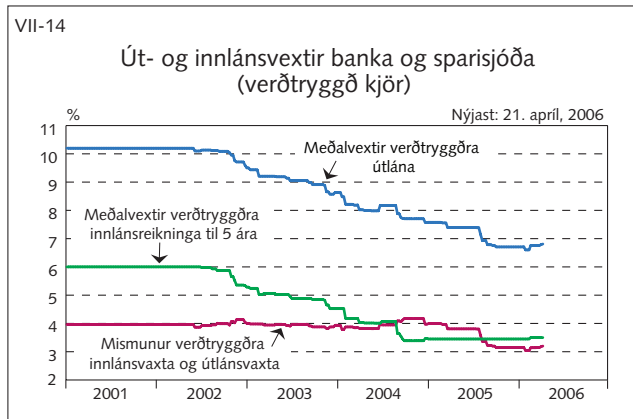
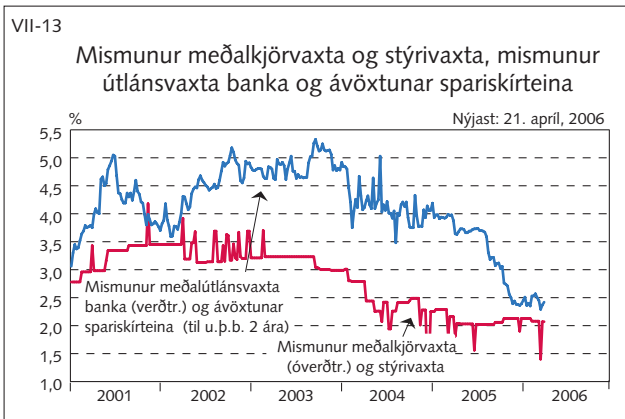
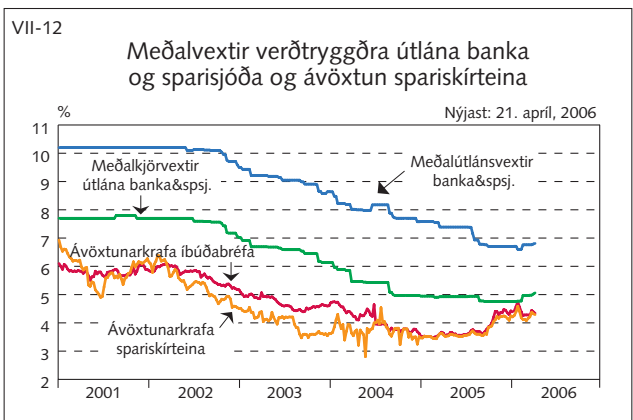
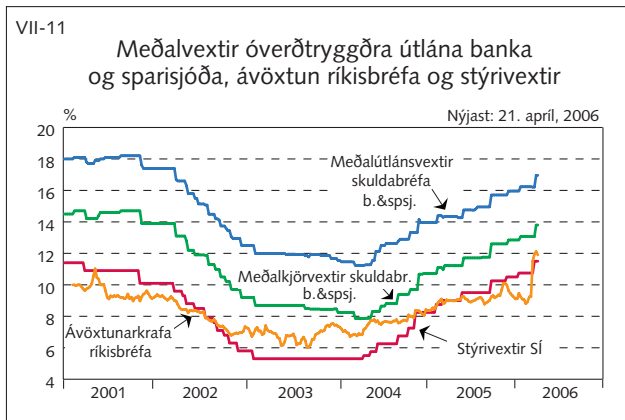
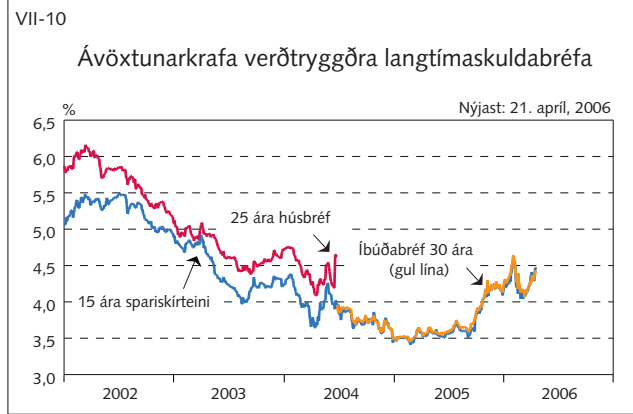
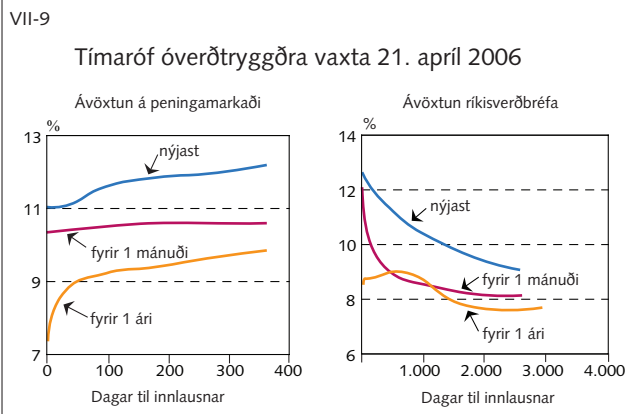
VI Eignamarkaðir

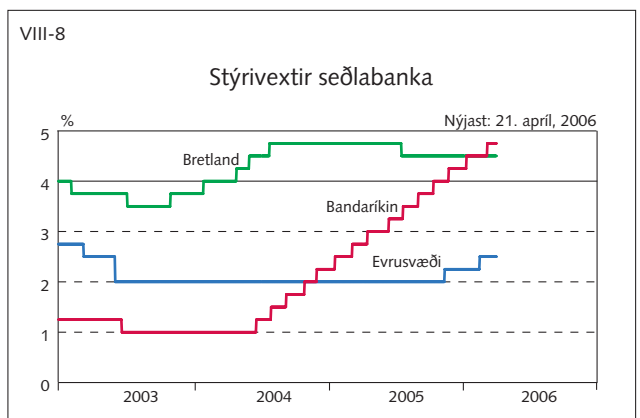
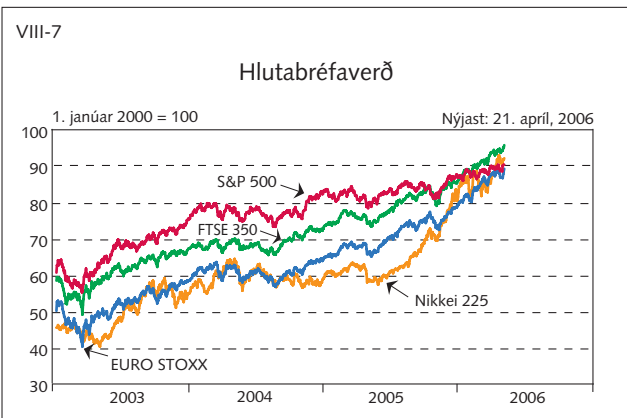
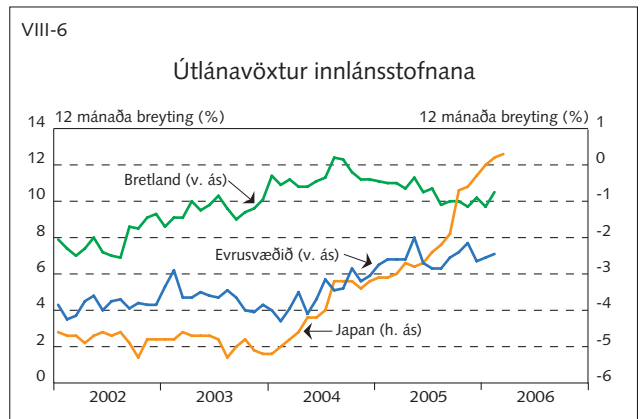
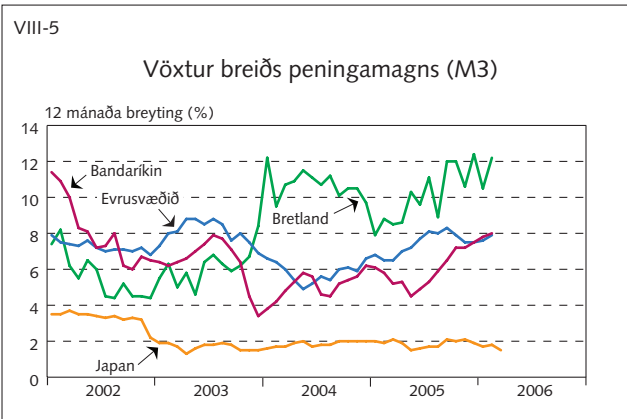
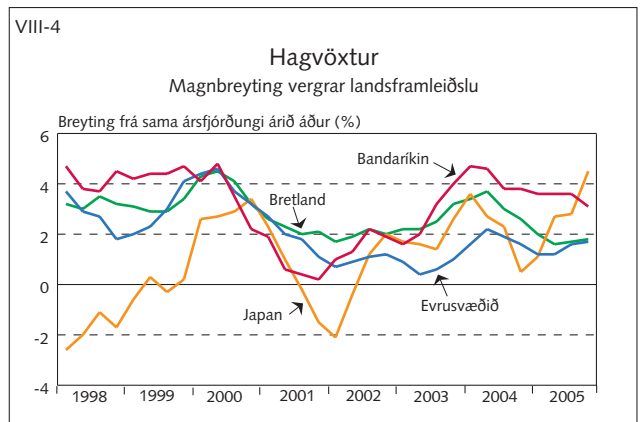
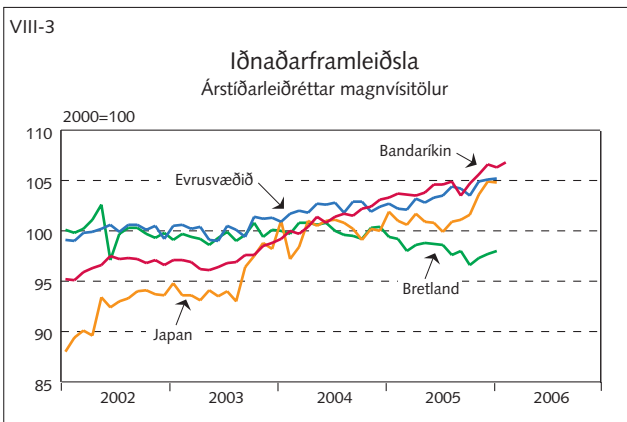
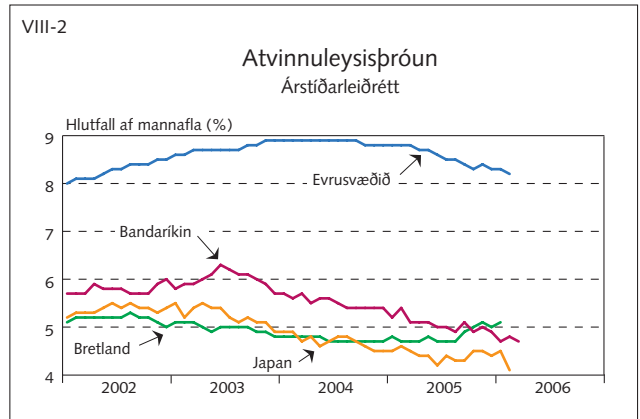
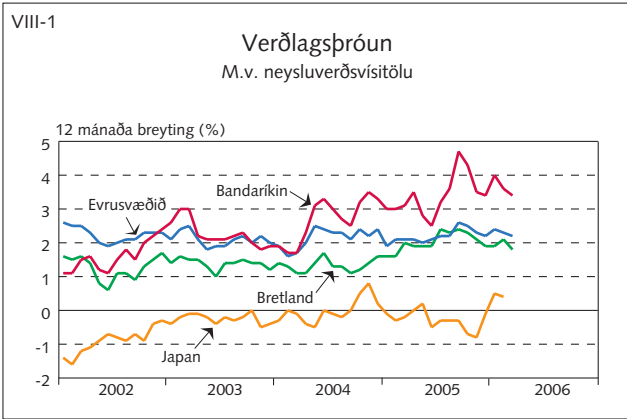
VII Fjármálamarkaðir

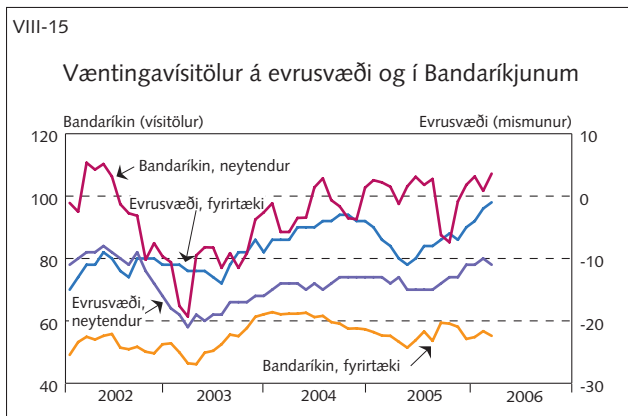
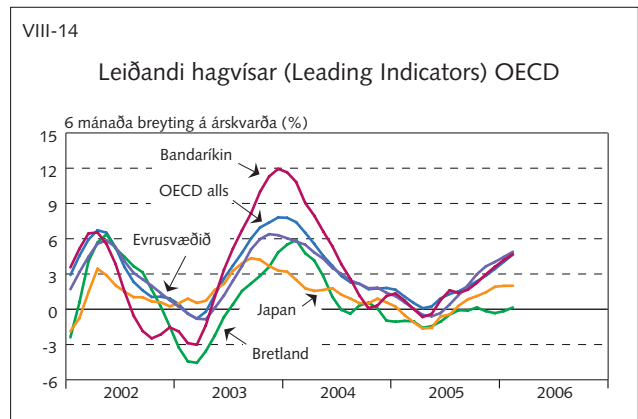
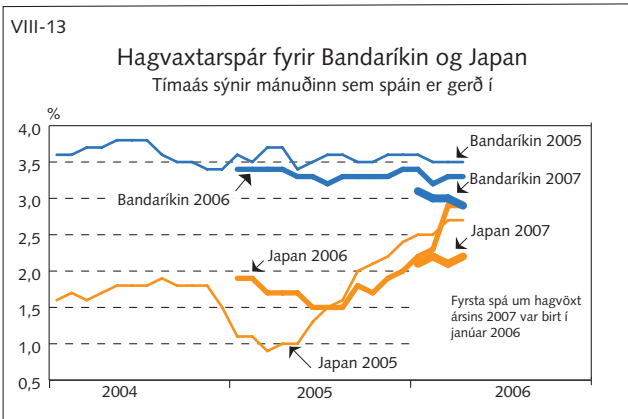
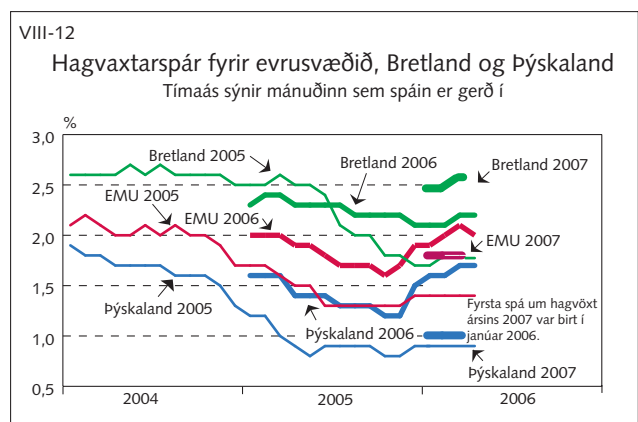
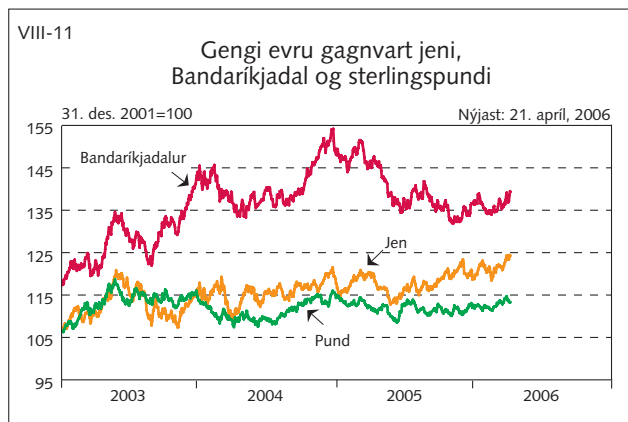
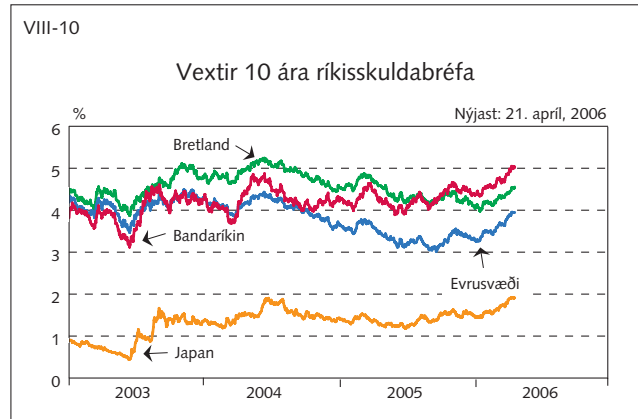
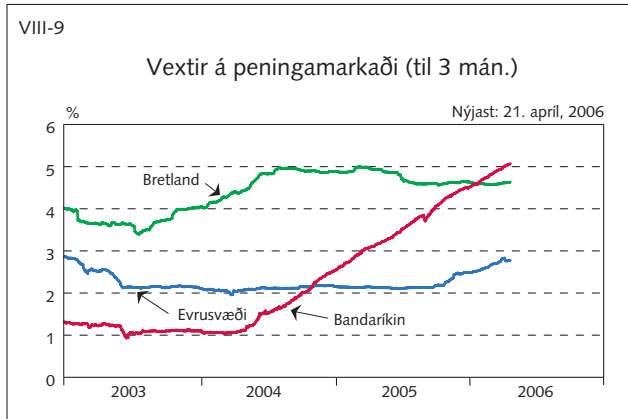
VII Fjármálamarkaðir

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

Skýringar við myndir í Hagvísum Seðlabanka Íslands

I-1. Verðbólga (VNV og kjarnavísitölur)

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísitölu neysluverðs (VNV) og kjarnavísitalna 1 og 2. Kjarnavísitölurnar eru byggðar á sama grunni og VNV en hin fyrri undanskilur verð búvöru, grænmetis, ávaxta og bensins og hin síðari til viðbótar verð opinberrar þjónustu. Einnig er sýnt verðbólguþéttum Seðlabanka Íslands sem tekið var upp í mars 2001.

I-2. Verðlagsþróun: vörur

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísitölu neysluverðs og tveggja undirliða hennar; innlendra vara án búvara og grænmetis og innfluttra vara án áfengis og tóbaks.

I-3. Verðlagsþróun: húsnæði og þjónusta

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísitölu neysluverðs og þriggja undirliða hennar; húsnæðis, opinberrar þjónustu og annarrar þjónustu.

I-4. Verðlagsþróun: matvara, dagvara og bensín

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar í verðvísitölum þriggja undirflokka vísitölu neysluverðs; matvöru, dagvöru og bensins.

I-5. Verð innfluttrar vöru í vísitölu neysluverðs og vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verð á innfluttum vörum án áfengis og tóbaksverðs í vísitölu neysluverðs. Vísitala með meðaltal tímabilsins sem myndin sýnir sem grunnildi. Vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala, meðaltal mánaðar, mars 1997 = 100.

I-6. Undirliðir verðbólgu

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru áhrif breytinga í nokkrum helstu undirflokkum vísitölu neysluverðs á sl. 1, 3, 6 og 12 mánuðum. Flokkarnir eru fimm: innlendar vörur án búvöru og grænmetis, innfluttar vörur án áfengis og tóbaks, húsnæði, opinber þjónusta og þjónusta á almennum markaði.

I-7. Verðbólga á Íslandi og í viðskiptalöndunum

Heimildir: Eurostat, Hagstofa Íslands. Verðbólga á Íslandi og á EES-svæðinu miðað við 12 mánaða breytingu samræmdrar vísitölu neysluverðs (HICP). Verðbólga í viðskiptalöndunum er miðuð við 12 mánaða breytingu vísitölu neysluverðs í Bandaríkjunum, Japan og Sviss en 12 mánaða breytingu í samræmdrar vísitölu neysluverðs í öðrum viðskiptalöndum.

I-8. Verðbólguvæntingar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mælikvarðar á verðbólguvæntingar eru annars vegar verðbólguvæntingar almennings og fyrir-tækja og hins vegar verðbólguálag ríkisskuldabréfa. Væntingar eru skv. könnunum sem IMG Gallup gerir fyrir Seðlabankann. Á árunum 2000-2002 sá IBM (áður PriceWaterHouseCoopers) um kannanirnar á verðbólguvæntingum almennings. Spurt er hver verðbólgan muni verða næstu tólf mánuði. Verðbólguálag ríkisskuldabréfa til 8 ára er reiknað út frá ávöxtunarkröfu ríkisbréfa (RIKB 13 0517) og spariskírteina (RIKS 15 1001). Tölur eru í mánaðarlok.

II-1. Ársfjórðungslegur hagvöxtur og þjóðarútgjöld

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu og þjóðarútgjalda frá sama fjórðungi á fyrra ári. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-2. Ársfjórðungsleg einkaneysla og fjárfesting

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting einkaneyslu, samneyslu og fjármunamyndunar frá sama fjórðungi á fyrra ári. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-3. Framlag til hagvaxtar

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðungi á fyrra ári og hlutdeild undirþátta í hagvexti. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-4. Ársfjórðungsleg utanríkisviðskipti

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting útflutnings og innflutnings frá sama fjórðungi á fyrra ári. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-5. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru tölur um heildarveltu og veltu innanlandsgreina. Tölur eru raunvirtar með vísitölu neysluverðs, vísitölu neysluverðs án húsnæðis eða vísitölu neysluverðs án bensins og húsnæðis, eftir því sem við á, og árstíðarleiðréttar.

II-6. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum: nokkrir undirflokkar

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru tölur um þrjá undirflokka; byggingarstarfsemi, smásöluverslun og þjónustugreinar. Tölur eru raunvirtar með vísitölu neysluverðs, vísitölu neysluverðs án húsnæðis eða vísitölu neysluverðs án bensíns og húsnæðis, eftir því sem við á, en ekki árstíðarleiddréttar.

Mynd II-7. Dagvöruvelta

Heimild: Samtök verslunar og þjónustu (SVP)/Rannsóknarsetur verslunar (RSV). Velta dagvöru í smásölu samkvæmt smásölu-vísitölu RSV. Raunvirt með verðvísitölu dagvöru frá Hagstofu. Nóvember 2001=100. Vísitalan er reiknuð af RSV skv. upplýsingum sem berast beint frá fyrirtækjum og er miðað við að a.m.k. 80% fyrirtækja í greininni skili upplýsingum.

II-8. Greiðslukortavelta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Velta greiðslukorta (samanlögð velta debetkorta og kreditkorta) innanlands og í heild (innanlands og erlendis). Staðvirt er með vísitölu neysluverðs (velta innanlands) og meðalgengisvísitölu (velta erlendis). Sýnd er breyting veltu frá fyrra ári í %, annars vegar í einum mánuði og hins vegar á tímabilinu frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar.

II-9. Velta og afkoma skráðra atvinnufyrirtækja

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er raunveltuaukning og eftirfarandi hlutföll af veltu: hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði (framlegð), hagnaður eftir skatta, fjármagnsliðir og veltufé. Úrtak er parað við fyrra ár og notaðar fyrirleggjandi upplýsingar hverju sinni.

II-10. Sementssala og innflutningur og nýskráning bifreiða

Heimildir: Aalborg Portland Ísland hf., BM Vallá, Bilgreinasambandið, Hagstofa Íslands og Sementsverksmiðjan hf. Samanlögð sementssala þriggja seljenda. Sementssala í hverjum mánuði er árstíðarleiddrétt. Tölur um innflutning bifreiða eru frá Hagstofu og ná yfir fólksbíla eingöngu. Tölur um nýskráningu bifreiða eru frá Bilgreinasambandinu og ná yfir bæði nýjar og notaðar bifreiðir í öllum flokkum (fólks-, hópferða-, vöru- og sendibifreiðir). Í öllum tilvikum er reiknað er þriggja mánaða hreyfanlegt meðaltal og sýnd 12 mánaða breyting þess.

II-11. Samningsverð í útboðum og hlutfall samningsverðs og kostnaðaráætlana

Heimildir: Framkvæmdasýsla ríkisins, Innkaupastofnun Reykjavíkur og Vegagerðin. Miðað er við ársfjórðungslegt, vegið meðaltal samninga. Sýnd er fjárhæð samninga og hlutfall samningsverðs og kostnaðaráætlana.

II-12. Væntingavísitölur IMG Gallup

Heimild: IMG Gallup. Væntingavísitala IMG Gallup ásamt vísitölum um mat á núverandi ástandi og væntingar til 6 mánaða.

III-1. Ársfjórðungslegur viðskiptajöfnuður

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Viðskiptajöfnuður sýndur sem hlutfall af (i) vergri landsframleiðslu og (ii) útflutningi vöru og þjónustu í sama ársfjórðungi.

III-2. Vöruskiptajöfnuður sem hlutfall af vöruútflutningi

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 12 mánaða hlutfall.

III-3. Vöruinnflutningur og vöruútflutningur

Heimild: Hagstofa Íslands. Innflutningur eða útflutningur síðustu 12 mánaða sem hlutfall af 12 mánuðum þar á undan.

III-4. Vöruútflutningur

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verðmæti vöruútflutnings, reiknað á föstu gengi m.v. útflutningsvegna meðalgengisvísitölu. Sýnt er 3 mánaða hreyfanlegt meðaltal, fyrir heildarvöruútflutning og vöruútflutning að undanskildum skipum og flugvélum.

III-5. Vöruútflutningur eftir vöruflokkum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýnt er útflutningsverðmæti þriggja flokka útflutningsvara (sjávarafurðir, ál og kísiljárn og iðnaðarvörur), reiknað á föstu gengi. Þriggja mánaða hreyfanlegt meðaltal sýnt sem vísitala, janúar 2000=100.

III-6. Árstíðarleiddréttur vöruinnflutningur

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Hreyfanlegt 3 mánaða meðaltal vöruinnflutnings er árstíðarleiddrétt. Sett á fast verð og gengi með vísitölu erlends verðlags og meðalgengisvísitölu m.v. innflutning. Vísitala erlends verðlags er fengin með því að veða saman með gengisvog vísitölur verðlags í helstu viðskiptalöndum.

III-7. Verð- og magnþróun í vöruviðskiptum

Heimild: Hagstofa Íslands. Verð og magnþróun innflutnings og útflutnings. Almennur innflutningur jafngildir heildarvöruinnflutningi að frátöldum skipum flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður). Almennur útflutningur jafngildir heildarvöruútflutningi að fráregnum skipum, flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður).

III-8. Þjónustujöfnuður

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er breyting verðmætis útfluttrar og innfluttrar þjónustu frá sama fjórðungi fyrra árs, reiknað á föstu gengi.

III-9. Undirþættir viðskiptajafnaðar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Viðskiptajöfnuður í hverjum ársfjórðungi í ma.kr., skipt eftir helstu undirþáttum (vöruskiptajöfnuður, þjónustujöfnuður og þáttatekjujöfnuður.) Rekstrarframlög eru talin með þáttatekjum.

III-10. Mánaðarlegar aflatölur

Heimild: Fiskistofa. Mánaðarlegt aflamagn (í tonnum) botnfisks og uppsjávarfisks.

III-11. Afli og útflutningsverðmæti sjávarafurða

Heimildir: Fiskistofa og Hagstofa Íslands. Afli íslenskra skipa á heimamiðum og fjarimiðum. Sýnt er aflamagn eftir helstu flokkum, uppsafnað frá ársbyrjun til loka næstliðins mánaðar. Verðmæti útfluttra sjávarafurða eftir helstu flokkum eru f.o.b.-tölur á nafnvirði, uppsafnaðar frá áramótum, en ná oftast mánuði styttra fram en tölur um aflamagn.

III-12. Verð á sjávarafurðum og áli

Heimildir: Hagstofa Íslands og London Metal Exchange (LME). Verð sjávarafurða mælt í íslenskum krónum skv. mánaðarlegum verðvísitölum Hagstofu Íslands það er umreiknað yfir í erlendan gjaldmiðil með því að deila með vöruskiptavog m.v. útflutning. Verð áls frá LME í Bandaríkjadöllum. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl og auk þess nýjasta álverð. Ekki er árstíðarleiðrétt.

III-13. Olíu- og bensínverð

Heimild: Bloomberg. Hráólía, bensín og IPE, framvirkt verð. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl, seinustu dagverð og framvirkt verð næstu fjögurra ársfjórðunga í Bandaríkjadöllum.

III-14. Hrávöruverð á heimsmarkaði

Heimild: EcoWin/Economist. Vikulegar tölur. Sýndar eru tvær vísitölur; hrávöruverð í heild án eldsneytis og verð matvæla, bæði í Bandaríkjadöllum og evrum.

III-15. Ársfjórðungslegt raungengi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Raungengi miðað við hlutfallslegt neysluverð annars vegar og hlutfallsleg laun hins vegar.

IV-1. Atvinnuleysi

Heimildir: Vinnuálastofnun, Seðlabanki Íslands. Mánaðarlegar tölur. Skráð atvinnuleysi sem hlutfall af mannafla, mælt og árstíðarleiðrétt. Skráð atvinnuleysi er meðalfjöldi einstaklinga sem skráðir eru á atvinnumiðlunum á öllu landinu, sem hlutfall af áætluðum mannafla á vinnumarkaði í hverjum mánuði.

IV-2. Störf í boði hjá vinnumiðlunum

Heimild: Vinnuálastofnun. Framboð á lausum störfum hjá vinnumiðlunum í lok hvers mánaðar. Þriggja mánaða hreyfanleg meðaltöl.

IV-3. Veitt atvinnuleyfi

Heimild: Vinnuálastofnun. Heildarfjöldi útgefinna atvinnuleyfa er sýndur og einnig fjöldi nýrra leyfa (og leyfa vegna nýs vinnustaðar). Þriggja mánaða hreyfanleg meðaltöl.

IV-4. Fjöldi starfandi

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Frá 2003 er byggt á upplýsingum úr ársfjórðungslegri vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 var byggt á upplýsingum úr staðgreiðslugögnum. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

IV-5. Breytingar á meðalvinnutíma, fjölda við vinnu og heildarvinnustundafjölda

Heimild: Hagstofa Íslands. Byggt er á upplýsingum úr vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 náði vinnumarkaðsrannsóknin einungis til sinnar hvorrar vikunnar í apríl og nóvember en frá og með janúar 2003 er rannsóknin samfelld, hverju ársfjórðungsúrtaki skipt jafnt á 13 vikur og niðurstöður birtar ársfjórðungslega. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður. Heildarvinnutími er margfeldi fjölda þeirra sem voru við vinnu í viðmiðunaviku og meðalvinnutíma þeirra.

IV-6. Atvinnuleysi og atvinnuþátttaka skv. könnun Hagstofu

Heimild: Hagstofa Íslands. Byggt er á upplýsingum úr vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 náði vinnumarkaðsrannsóknin einungis til sinnar hvorrar vikunnar í apríl og nóvember en frá og með janúar 2003 er rannsóknin samfelld, hverju ársfjórðungsúrtaki skipt jafnt á 13 vikur og niðurstöður birtar ársfjórðungslega. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

IV-7. Launavísitala og kaupmáttur launa

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða breyting launavísitölunnar, tímabil miðast við útreikningstíma. Kaupmáttur sem launavísitala staðvirt með vísitölu neysluverðs.

IV-8. Laun á almennum markaði og hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Laun á almennum markaði og laun hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum eru undirliðir launavísitölunnar. Tímabil miðast við útreikningstíma vísitölunnar.

V-1. Tekjuafgangur og hreinn lánsfjárafgangur ríkissjóðs

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Tekjuafgangur síðustu fjögurra mánaða sem hlutfall af tekjum sömu mánaða, hvort tveggja raunvirt. Lánsfjárafgangur síðustu fjögurra mánaða sem hlutfall af tekjum sömu mánaða, hvort tveggja raunvirt. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslausum sveiflum. Eignasölutekjur meðtaldar

V-2. Tekjur og gjöld ríkissjóðs

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Innheimtar tekjur og greidd gjöld, 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðtala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslausum sveiflum. Eignasölutekjur meðtaldar.

V-3. Tekjur ríkissjóðs án eignasölu og gjöld án vaxta

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Tekjur ríkissjóðs án eignasölu og gjöld ríkissjóðs án vaxta. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðtala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslausum sveiflum.

V-4. Þróun skatttekna ríkissjóðs

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Þrjú flokkar skatttekna; tekjuskattur einstaklinga og tryggingagjöld, virðisaukaskattur og gjöld tengd innflutningi og áfengi. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðtala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslausum sveiflum.

V-5. Þróun ríkisútgjalda, helstu málaflokkar

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Þrjú tegundaflokkar útgjalda ríkis (eftir málaflokkum); almenn mál, atvinnumál og félagsmál. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðtala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Ekki var hægt að leiðrétta aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingum líkt og gert er í öðrum myndum í V kafla.

V-6. Þróun ríkisútgjalda, megintegundir

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Þrjú tegundaflokkar ríkisútgjalda, almenn mál, atvinnumál og félagsmál. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðtala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Rekstrargjöld og tilfærslur leiðrétt eftir fongum fyrir bókhaldsbreytingum og tímasetningu aðalútgreiðslu vaxta- og -barnabóta.

VI-1. Hlutfjármarkaður: Mánaðarleg velta og dagleg verðþróun

Heimild: Kauphöll Íslands. Sínd er mánaðarleg heildarvelta skráðra hlutabréfa (á þingi og utan þings, Tilboðsmarkaður meðtalinn) og dagleg gildi úrvals vísitölu og þingvísitölu aðallista. Nýjasta talan um veltu er velta yfirstandandi mánaðar til og með föstudegi fyrir útgáfu Hagvísu.

VI-2. Fasteignaverð: Íbúðaverð á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins og Hagstofa Íslands. Núvirt fermetraverð (staðgreiðsluverð) íbúðarhúsnæðis á höfuðborgarsvæðinu miðað við vísitölu Fasteignamats ríkisins. Sínd er vísitala raunverðs og 12 mánaða breyting nafnverðs. Mánaðargildin eru hreyfanleg þriggja mánaða meðaltöl.

VI-3. Raunverð atvinnuhúsnæðis á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungstölur. Vegið meðaltal iðnaðar, verslunar og skrifstofuhúsnæðis, 1995=100. Sínt er bæði einfalt meðaltal samninga og vegið eftir stærð húsnæðis.

VI-4. Verð veiðiheimilda í þorski

Heimildir: LÍÚ og Kvótaping. Sínt er meðalverð hvers mánaðar á aflahlutdeild (varanlegur kvóti) og aflamarki (leigukvóti eða skammtímakvóti) í þorski.

VII-1. Útlánaaukning lánakerfisins

Heimild: Seðlabanki Íslands. Breyting frá sama ársfjórðungi síðasta árs. Útlán til heimila, fyrirtækja og útlán alls.

VII-2. Skuldir heimilanna við helstu lánastofnanir

Heimild: Seðlabanki Íslands. Skuldir einstaklinga í lok hvers mánaðar við innlánsstofnanir, við lífeyrissjóði og fjárfestingarlánasjóði samanlagt, og við allar framangreindar stofnanir samanlagt. Einnig er sýnd raunbreyting samanlagðra skuldanna frá sama tíma á fyrra ári, raunvirt er með vísitölu neysluverðs.

VII-3. M3 og innlend útlán innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. 12 mánaða %-breytingar á mánaðarlokatölum. Útlánaþróun er einnig sýnd leiðrétt fyrir áætl-uðum áhrifum verðlags- og gengisbreytinga á stofn verðtryggðra og gengistryggðra lána. Við útreikning á breytingum milli ára er leiðrétt fyrir innkomu Kaupþings banka og Glitnis í reikninga innlánsstofnana með því að bæta útlánum þeirra við útlán innlánsstofnana á fyrra tímabilinu. Einnig er sýnt raungildi útlána, reiknað miðað við vísitölu neysluverðs.

VII-4. Raungildi M3 og innlendra útlána innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. Útlán og peningamagn (M3) í lok hvers mánaðar er fært til fasts verðs með vísitölu neysluverðs. Peningamagn er árstíðarleiðrétt. Janúar 2001=100.

VII-5. Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankann

Heimild: Seðlabanki Íslands. Grunnfé Seðlabankans og staða endurhverfra viðskipta lánastofnana við Seðlabankann. Sýnd er 12 mánaða breyting þriggja mánaða meðaltala.

VII-6. Stýrivextir Seðlabanka Íslands og vextir á peningamarkaði

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vikulegar tölur um ávöxtun í endurhverfum verðbréfasamningum Seðlabankans við lánastofnanir og ávöxtun á peningamarkaði á skuldbindingum til eins dags og þriggja mánaða.

VII-7. Raunstýrivextir og vaxtamunur við útlönd

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vaxtamunur við útlönd miðað við ríkisvixla er munur þriggja mánaða ríkisvixlavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Vaxtamunur við útlönd miðað við millibankavexti er munur þriggja mánaða millibankavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Raunstýrivextir eru reiknaðir sem vextir í endurhverfum verðbréfakaupum Seðlabankans leiðréttir fyrir áætluðu verðbólguálagi ríkisbréfa til 2 ára (röð endar í mars 2005) eða 8 ára. Verðbólguálag til 8 ára er metið sem munur á ávöxtunarkröfu óverðtryggðra ríkisbréfa og verðtryggðra spariskírteina (flokkarnir RIKB 13 0517 og RIKS 15 1001). Fram til 15. apríl 2003 var verðbólguálag til skemmri tíma metið á þann hátt en eftir þann tíma og fram til mars 2005 var það reiknað með þeirri aðferð sem lýst er í skýringu við mynd 8. Frá mars 2005 skortir upplýsingar til að reikna verðbólguálag á þennan hátt. Vikulegar tölur.

VII-8. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun ríkisbréfa miðað við hagstæðasta kautilboð í flokkana RIKB 07 0209, RIKB 13 0517 og RIKB 10 0317. Daglegar tölur.

VII-9. Tímaróf óverðtryggðra vaxta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Myndin vinstra megin sýnir REIBOR-vexti á lánum til mismilans tíma. Myndin hægra megin sýnir vexti í kautilboðum á ríkisvixlum og ríkisbréfum.

VII-10. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra langtímaskuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun miðað við hagstæðasta kautilboð viðskiptavaka í spariskírteini, húsbréf og íbúðabréf. Sýndir eru flokkarnir RS15 1001, IBH26 0315 og HFF150434. Daglegar tölur.

VII-11. Meðalvextir óverðtryggðra útlána banka og sparisjóða, ávöxtun ríkisbréfa og stýrivextir

Heimild: Seðlabanki Íslands. Meðalvextir og meðalkjörvextir á óverðtryggðum skuldabréfalánum banka og sparisjóða, ávöxtunarkrafa ríkisbréfa (flokkur RIKB 07 0209) og vextir í endurhverfum verðbréfakaupum Seðlabankans.

VII-12. Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisjóða og ávöxtun spariskírteina

Heimild: Seðlabanki Íslands. Meðalvextir og meðalkjörvextir á verðtryggðum skuldabréfalánum banka og sparisjóða og ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (flokkur HFF 15 0224) (frá 9. júlí 2004, húsbréf þar áður) og spariskírteina (flokkur RIKS 15 1001).

VII-13. Mismunur meðalkjörvaxta og stýrivaxta, mismunur útlánsvaxta banka og ávöxtunarkröfu spariskírteina

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mismunur verðtryggðra meðalútlánsvaxta banka og sparisjóða og ávöxtunarkröfu spariskírteina (flokkur RIKS 15 1001) (þessar raðir eru sýndar í mynd 64). Mismunur óverðtryggðra meðalkjörvaxta banka og sparisjóða og vaxta í endurhverfum verðbréfakaupum Seðlabankans.

VII-14. Út- og innlánsvextir banka og sparisjóða (verðtryggð kjör)

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vegið meðaltal meðalvaxta verðtryggðra skuldabréfalána og vegið meðaltal innlánsvaxta á verðtryggðum reikningum bundnum í 60 mánuði hjá bönkum og sparisjóðum.

VII-15. Gengi krónu gagnvart evru og Bandaríkjadal og gengisskráningarvísitala krónu

Heimild: Seðlabanki Íslands. Gengi evru og Bandaríkjadals gagnvart krónu miðað við skráð opinbert viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands og gengisskráningarvísitala krónunnar. Daglegar tölur.

VII-16. Nafngengi og raungengi krónu

Heimild: Seðlabanki Íslands. Raungengi krónu, mánaðarlegar tölur miðað við hlutfallslegt neysliverð. Gengisskráningarávísitala íslensku krónunnar, mánaðarleg meðaltöl. Nýjasta gildi gengisskráningarávísitölu er meðaltal þeirra daga sem liðnir eru í mánuðinum fram að útgáfu Hagvísu.

VIII-1. Verðlagsþróun erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar 12 mánaða breyting neysliverðs í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-2. Atvinnuleysisþróun erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiddrétt atvinnuleysi (fjöldi atvinnulausra sem hlutfall af mannafla) í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-3. Iðnaðarframleiðsla erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiddrétt iðnaðarframleiðsla sem vísitala (2000=100) í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-4. Hagvöxtur erlendis

Heimild: EcoWin. Ársfjórðungslegar tölur. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðungi á fyrra ári í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-5. Vöxtur breiðs peningamagns erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Peningamagn skilgreint sem M3 eða því sem næst.

VIII-6. Útlánavöxtur innlánsstofnana erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Útlán án markaðsverðbréfa. Tölur fyrir Bretland eru aðeins útlán til einkageira.

VIII-7. Hlutabréfaverð erlendis

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Sýndar eru breiðar hlutabréfavísitölur; S&P 500 í Bandaríkjunum, EURO STOXX Index á evrusvæðinu, FTSE 350 í Bretlandi og Nikkei 225 í Japan. Vísitölurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 2000.

VIII-8. Stýrivextir seðlabanka erlendis

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur um stýrivexti Seðlabanka í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu og í Bretlandi.

VIII-9. Vextir á peningamarkaði erlendis

Heimildir: EcoWin. Daglegar tölur um vexti á peningamarkaði til þriggja mánaða í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu og í Bretlandi.

VIII-10. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa erlendis

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Japan og Bretlandi.

VIII-11. Gengi evru gagnvart jeni, Bandaríkjadal og bresku pundi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar vísitölur. Krossgengi miðað við íslenska krónu. Vísitölurnar eru settar á 100 31. desember 2001.

VIII-12. Hagvaxtarspár fyrir evrusvæðið, Bretland og Þýskaland

Heimild: Concensus Forecasts. Spá um árlegan raunvöxt vergrar landsframleiðslu á evrusvæði, í Bretlandi og Þýskalandi. Byggt á mánaðarlegum spám 240 stofnana víðsvegar um heim sem vegnar eru saman. Sýndar eru spár fyrir næstliðið ár, yfirstandandi ár og næsta ár, og er einn ferill fyrir hvert ár. Hver ferill sýnir því þróun spár um hagvöxt viðkomandi ríkis á viðkomandi ári.

VIII-13. Hagvaxtarspár fyrir Bandaríkin og Japan

Heimild: Concensus Forecasts. Spá um árlegan raunvöxt vergrar landsframleiðslu í Bandaríkjunum og Japan. Byggt á mánaðarlegum spám 240 stofnana víðsvegar um heim sem vegnar eru saman. Sýndar eru spár fyrir næstliðið ár, yfirstandandi ár og næsta ár, og er einn ferill fyrir hvert ár. Hver ferill sýnir því þróun spár um hagvöxt viðkomandi ríkis á viðkomandi ári.

VIII-14. Leiðandi hagvísar (Leading Indicators) OECD

Heimildir: EcoWin, OECD. 6 mánaða breyting á ársvarða. OECD, Bandaríkin, evrusvæðið, Bretland og Japan. Leiðandi hagvísar OECD eru samsettir og byggjast á breiðu safni annarra hagvísu.

VIII-15. Væntingavísitölur á evrusvæðinu og í Bandaríkjunum

Heimildir: EcoWin, European Commission, The Conference Board í Bandaríkjunum og Institute for Supply Management (ISM Report on Business) í Bandaríkjunum. Sýndar eru væntingavísitölur fyrir neytendur og fyrirtæki.